

NOTKO

ČASOPIS GLASBENE ŠOLE
JESENICE

POUK NA DALJAVO

STR. 32

GLASBENA ŠOLA
KOT ODSKOČNA
DESKA V SVET
GLASBE STR. 22

ŠOLA SMO
LJUDJE STR. 25

GLASBENA ŠOLA
SODELUJE STR. 14

ŠOLSKI
PROJEKTI

STR. 6

VSEBINA

4

**GLASBENA ŠOLA
IN NAJMLAJŠI**

20

**GLASBENA ŠOLA
KOT ODSKOČNA
DESKA V SVET
GLASBE**

6

PROJEKTI

23

**GLASBENA ŠOLA
SMO LJUDJE**

9

**PREDSTAVLJAMO
SE VAM**

24

**GLASBENA ŠOLA
IN POGLED V
ZGODOVINO**

12

**ODDELEK
KRANJSKA
GORA**

26

**GLASBENA ŠOLA
JESENICE IN
POGLED V
STROKO**

13

**ODDELEK
ŽIROVNICA**

28

**GLASBENA
ŠOLA IN
USTVARJALNOST**

14

**GLASBENA ŠOLA
SODELUJE**

30

**GLASBENA
ŠOLA IN POUK
NA DALJAVO**

NOTKO

ČASOPIS GLASBENE ŠOLE JESENICE

KOLOFON

NOTKO je časopis, ki objavlja prispevke o življenju in delu Glasbene šole Jesenice.

UDK: 070.48:37

ISSN: 2232-2744

Letnik 11, številka 11, november 2020

Izdajanje: **1 številka v šolskem letu**

Izdala in založila: **Glasbena šola Jesenice**
Za njo: **Martina Valant**

Naslov uredništva:
Glasbena šola Jesenice
Cesta Franceta Prešerna 48
4270 Jesenice

Telefon: **04 586 60 30**

Elektronska pošta: **glasbena.sola.jesenice@siol.net**

Uredniški odbor: **Barbara Einfalt, Andreja Geržina, Nina Jamar, Simon Krajncan Fojkar, Drejc Pogačnik**

Likovno oblikovanje: **Andreja Geržina**
Lektorica: **Lepopisnica (Anja Miklavčič)**
Fotografije: **arhiv Glasbene šole Jesenice**
Znak Notko: **Ignac Kofol, akademski slikar**
Oblikovanje: **Litaforma d.o.o.**
Tisk: **Art 32 d.o.o.**
Naklada: **600 izvodov**

Jesenice, november 2020

UVODNIK

Šolsko leto 2019/2020 se bomo zagotovo spominjali po koroni. Koroni, ki v glasbi pomeni podaljšanje note, nas pa je ujela korona v obliki virusa, ki prav tako traja. Pa začnimo v septembru 2019, ko smo se polni elana pripravljali na praznovanje 25-letnice pobratenja med Jesenicami in Nağoldom. Glasbena šola sodeluje z Nağoldom že od leta 2006 in tudi tokrat smo se praznovanju jubileja v Nağoldu z veseljem odzvali. Oblikovali smo komorne zasedbe: godalno, pihalno in trobilno-tolkalno. Izbor skladb je bil s poudarkom na glasbi slovenskih skladateljev in slovenski ljudski glasbi, nismo pa pozabili na prijatelje iz Nağolda in njihovega skladatelja Bertolda Hummla. Vsi učenci so nastopili tudi v skupnem simfoničnem orkestru obeh mest. Bilo je posebno in nepozabno doživetje. Tokrat nam je bila organizacija poti prihranjena, seveda pa smo z učitelji poskrbeli, kot že rečeno, za skrbno izbran in pripravljen program, ki je bil v ponos občini Jesenice.

V oktobru je bil kot že v navadi poudarek na sodelovanju z osnovnimi šolami vseh treh občin. V sklopu projekta »Od tona do glasbe« smo v Kinu Železar izvedli koncert Od blues tona do rap glasbe in baletno predstavo Pravljico popotovanje. Projekta se je udeležilo 1.226 učencev in učiteljev. Z novim šolskim letom smo vpeljali tudi nov nadstandardni program plesne pripravnice za učence s posebnimi potrebami.

V novembru je v sklopu glasbenega abonmaja izzvenel že petnajsti Koncert učiteljev, najbolj pričakovan in najbolj obiskan koncert, ki ga izvajamo že vse od vselitve v Kasarno leta 2005. V sklopu abonmaja smo izvedli še koncerte pianista Vladimirja Mlinarića, kvarteta rogov Slovenske filharmonije in Slovenskega kitarskega kvarteta.

Z našimi tradicionalnimi koncerti v decembru smo poskrbeli za božično-novoletna glasbeno-plesna voščila v vseh treh občinah. V leto 2020 smo vstopili z intenzivnimi pripravami nadarjenih učencev na 49. Tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije (TEMSIG). Slovenski kulturni praznik smo obeležili s pevskim nastopom.

Od septembra do konca februarja smo izvedli vse načrtovane javne in interne nastope ter z glasbenim programom kulturno obogatili številne dogodke v kraju. Tako je 28. februarja v

dvorani Lorenz izzvenel zadnji nastop tekmovalcev v živo. Zdaj je bila neglasbena korona vsesplošno prisotna, se zažirala v vse pore našega življenja in s 16. marcem ohromila naše aktivnosti. Prvič smo spoznali in se zavedali pomena svobode gibanja kot tudi svobodne izbire načina življenja. Rdeča luč v našem načinu življenja nas je tudi v izobraževanju »nasilno« prestavila v delo na daljavo. Dobesedno smo bili »vrženi« v tire sodobne tehnologije in kljub do zdaj osvojenim znanjem smo jih bili primorani poglobiti. Kot z vsemi izzivi smo se spopadli tudi s poukom na daljavo in ga s pomočjo staršev uspešno izvedli. V teh dveh mesecih smo se marsikaj novega naučili, predvsem pa skupaj z učenci in starši spoznali privilegij osebne stika in učenja v živo. Misli so nam iz naših »domačih učilnic« uhajale na prihajajoči vpis učencev v novo šolsko leto brez osebne stika - na daljavo. Tako se nas je šest učiteljev v izrednih razmerah zbralo na šoli, seveda z dovoljenji za prestop občinskih meja, in posneli videospot z naslovom »Sprehod po šoli«, katerega režiser je bil Drejc Pogačnik, vodje aktivov pa so skupaj z učitelji poskrbeli za audio-video posnetke iz »domačih učilnic«. Posnetek so vse osnovne šole v našem okolju uporabile kot učno uro glasbe od 1. do 5. razreda, tudi z namenom, da so učenci spoznali utrip naše šole. Naša misel je uhajala tudi k najmlajšim, predšolskim otrokom. Zanje smo izdelali animacijo, naša učiteljica petja Andreja Geržina, tudi akademska slikarka, je ustvarila predstavitev šole »s svinčnikom«, učitelji so pripravili audio-video posnetke glasbil, za spontan govor ob posnetku pa je poskrbela naša učiteljica s svojima sinovoma. Nastope v dvorani Lorenz so zamenjali nastopi prek Zooma, Skypa in posnetkov na YouTube. Naposled smo se 18. maja vendarle vrnili v šole in izpeljali pouk do konca šolskega leta, nastopali pa smo še vedno na daljavo. Korona je še posebej zažodla tekmovalcem, saj je bil del tekmovanja TEMSIG namesto v marcu izpeljan v juniju. V nezavidljivem položaju so se znašli tudi devetošolci, ki so se pripravljali na sprejemni preizkus za srednjo stopnjo, saj so priprave oziroma pouk potekale na daljavo, prav tako je bil datum negotov in končno izpeljan z dvomesečno zamudo, vendar uspešno. Učenci so prvič šolsko leto zaključili brez izpitov ter se polni znanj in novih izkušenj veselili zasluženih počitnic. Učitelji pa smo se z željo po normalnem »živem pouku« v septembru konec šolskega leta odpravili na zaslužen dopust.

Simfonični orkester GŠ Jesenice in Nağold

Martina Valant,
ravnateljica

BALETNI VRTEC

V šolskem letu 2018/2019 smo na Glasbeni šoli Jesenice začeli z izvajanjem novega plesnega programa za predšolske otroke, ki smo ga poimenovali baletni vrtec. Z leti smo namreč ugotovili, da se pojavlja veliko povpraševanje po kakovostnem plesnem programu za otroke, ki še obiskujejo vrtec. V redne plesne programe, ki so na voljo v glasbeni šoli, se namreč vpišejo šoloobvezni otroci od 6. leta starosti naprej.

V ta namen smo zato osnovali plesni program, ki bo namenjen najmlajšim otrokom, torej od 3. pa vse do 6. leta starosti. Pouk poteka enkrat tedensko po eno šolsko uro. Poudarek je na igri, lastnem izražanju, prostem ustvarjanju in domišljiji kot tudi na spoznavanju gibanja in spodbujanju veselja do plesa. Poleg tega spoznavajo svoje telo, dobre gibalne vzorce in osnovne baletne zakonitosti, kot sta elegantno gibanje ter pravilna in vzravnana telesna drža. Prek vživljanja v različne značaje in pravljična bitja se otroci učijo prvih, preprostih baletnih korakov. Pri uri uporabljamo tudi različne inštrumente (na primer zvončke, tamburin, bobenčke, ropotulje), pojemo, tleskamo, ploskamo in še kaj. Prav tako se rokujejo z različnimi pripomočki (na primer rutke, trakovi). Ure potekajo prek igre in plesnih zgodb, ki jih povežemo v smiselne celote. Na takšen način otroci spotoma in spontano spoznavajo nove elemente in korake ter se urijo v muzikalnosti. Izkoristimo pa tudi možnosti, ki jih imamo na glasbeni šoli. Zato včasih obiščemo pouk starejših otrok, kjer mlajši otroci spoznavajo plesno in glasbeno umetnost.

V šolskem letu 2019/2020 smo zabeležili še večje zanimanje za predšolske plesne programe, kar je samo potrdilo naša prizadevanja in dobro delo. Tako smo imeli v dveh oddelkih baletnega vrtca skupaj že več kot 20 otrok. Naši najmlajši otroci iz baletnega vrtca in plesne pripravnice 1 iz Jesenic so v decembru nastopili tudi na skupnem predprazničnem nastopu, ki smo ga izvedli v dvorani Lorenz na naši glasbeni šoli. Pokazali smo delček tega, kar smo med šolskim letom do takrat že počeli in česar so se otroci naučili. Za večino je to bil prvi večji baletni nastop, za mnoge pa tudi prvi nastop pred tako velikim občinstvom. Dvorana Lorenz je bila namreč nabito polna ponosnih staršev in sorodnikov, ki so si z veseljem ogledali nastop najmlajših. Bilo je zelo lepo in navdihujoče. Verjamem, da bo tako tudi v prihodnje.

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

PLESNA PRIPRAVNICA NA NAŠI GLASBENI ŠOLI

Predmet plesne pripravnice v glasbeni šoli obsega tri starostno homogene razrede, v katere so vključeni otroci od 6. do 8. leta starosti (prva triada devetletke). V šolskem letu 2019/2020 smo na Glasbeni šoli Jesenice odprli kar tri oddelke plesnih pripravnic, in sicer na Jesenicah, v Žirovnici ter Kranjski Gori.

Učenci v plesnih pripravnicah skozi igro krepijo in spoznavajo svoje telo in prostor ter razvijajo občutek za koordinacijo kot tudi odnos do sebe in ostalih učencev v skupini. Glede na njihove psihofizične sposobnosti in zakonitosti razvoja telesa, upoštevajoč starost otrok, se učenci srečujejo s plesnim izrazom ter osnovnimi zakonitostmi plesa in baleta. Poudarek je na baletni drži in delu s stopali. Pri pouku učenci razvijajo plesni spomin in posledično tudi sposobnost koncentracije. Z rednim in mestoma sistematičnim ponavljanjem vaj razvijajo vztrajnost in samodisciplino. Pri poučevanju si prizadevamo bogato baletno tradicijo

nadgraditi s sodobnimi pristopi k poučevanju otrok.

Poleg ustvarjalnega pristopa do plesne vzgoje pa, zlasti v višjih razredih plesne pripravnice, otroci že zavestno izvajajo gibe in dejavnosti, kar jih usposablja za nadaljnje plesno izobraževanje.

Eden glavnih ciljev predmeta je vsekakor prebujanje in negovanje interesa ter ljubezni do plesa in plesnega izražanja, prav tako tudi razvijanje odnosa v skupini in s tem lastne vrednosti. Učenci prek plesa pomembno razvijajo sposobnost sproščanja domišljije, ustvarjalnost, estetsko tankočutnost, muzikalnost in smisel za ritem.

Menim, da z obiskovanjem plesne pripravnice pridobijo veliko lepega in pomembnega pri njihovem razvoju, hkrati pa se tudi sprostijo in preprosto uživajo v svetu plesa in glasbe.

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA

Glasba je pomemben del naših življenj. Po mnenju strokovnjakov ima prav vsak od nas prirojene glasbene sposobnosti, kar se kaže že pri razvoju našega govora. Preden otrok začne s simbolnim govorom, že uporablja intonacijo in ritem govora. Glasba vpliva na čustveni, kognitivni, moralni, socialni in motorični razvoj, prav tako pa je lahko tudi motivacijsko sredstvo pri oblikovanju pozitivne samopodobe, razvijanju pozornosti in spomina.

V šolskem letu 2019/2020 je v predšolsko glasbeno vzgojo vključenih dvanajst otrok.

Pri pouku so otroci veliko prepevali, igrali na različna glasbila in razvijali občutek za ritem. Poslušali so glasbo ter se navajali k doživljajskemu in zbranemu poslušanju. Spoznavali so otroške ljudske in umetne pesmi, skladbe za različne instrumente ter glasbene pravljice. Ob poslušanju glasbe so tudi plesali, barvali pobarvanke, določali smer zvoka, spoznavali lastnosti tonov in osvajali

glasbene pojme. Poleg vsega tega so otroci zelo uspešno nastopili 11. februarja 2020 v dvorani Lorenz. Starše in občinstvo so navdušili z izvedbo pesmic *Zimska* in *Pustna*.

Od 23. marca 2020 smo zaradi epidemije koronavirusa začeli s poukom na daljavo, kar je vsem nam predstavljalo velik izziv. Otroci so vsak teden s pomočjo svojih staršev reševali zadane naloge, svoje petje pa so mi s pomočjo video zapisov pošiljali po elektronski pošti. Vsi otroci so se zelo trudili, kar se je odražalo v odlično opravljenih nalogah. Pri poslušanju njihovih posnetkov sem bil prijetno presenečen nad doveznostjo in doživetostjo prepevanja otroških pesmic. Prav posebej navdušujoče je bilo poslušati njihovo petje pesmic *Spí, dete, spí* in *Moj očka ima konjička dva*, ki so ju izvajali ob spremljavi lastno izdelanih strgal in ropotulj, ki so jih izdelali za domačo nalogo.

Darko Šimbera,
učitelj predšolske glasbene vzgoje

GLASBENA PRIPRAVNICA

V pouk glasbene pripravnice je v letošnjem letu vključeno sedem otrok. V tem obdobju odraščanja otroci že sami pojejo in igrajo na preproste instrumente. Aktivno ustvarjanje glasbe pozitivno vpliva na spomin, izboljšuje besedne in prostorske sposobnosti, prav tako pa pozitivno vpliva na razvoj čustvene inteligence.

Pri pouku glasbene pripravnice smo bolj intenzivno in sistematično pristopili h glasbeni vzgoji. Skozi igro so otroci razvijali glasbene sposobnosti in usvajali nova znanja. Veliko so prepevali, igrali na glasbila, rajali, slušno prepoznavali že naučene pesmice in risali ob glasbi. Usmerjeno in zbrano so

poslušali glasbo, spoznavali različne pesmice, instrumentalne skladbe ter glasbene pravljice. Spoznali smo različne glasbene pojme in instrumente, ki se jih lahko učijo v glasbeni šoli, tako da se bodo naslednje leto lahko lažje odločili za pravi instrument. S pomočjo likovnega izražanja smo razvijali zapis glasbenih vsebin, ni pa manjkalo niti plesa. Pomemben dogodek v letošnjem šolskem letu je bil nastop 11. februarja 2020 v dvorani Lorenz. Mladi glasbeniki so občinstvo navdušili z izvedbami pesmic *Lunino kraljestvo*, *Zimska* in *Žoga*.

Od 23. marca 2020 smo zaradi epidemije koronavirusa začeli z učenjem od doma. Otroci so vsak teden dobili naloge, ki so jih s pomočjo staršev uspešno reševali in mi jih v obliki video posnetkov pošiljali po elektronski pošti. Vsi učenci so se trudili po svojih najboljših močeh, pri pošiljanju nalog pa so bili zelo dosledni. Poslušanje njihovih posnetkov je bilo pravi užitek, še posebej ob lastni spremljavi doma izdelanih ropotulj in strgal, ki so jih izdelali v eni od domačih nalog.

Darko Šimbera, učitelj glasbene pripravnice

Koncert pianista Vladimirja Milnarića

GLASBENI
ABONMA

Nato se je zvrstilo še štirinajst raznovrstnih glasbenih točk, od solističnih do komornih zasedb, od baroka do sodobnosti, od ljudskih vse do tanga in zabavnih ritmov, s katerimi smo sklenili koncert.

Na našem odru smo 9. januarja 2020 gostili **violonistko Ano Julijo Mlejnik in pianistko Ksenjo Vukadinovič**. Gre za mladi glasbenici, ki sta se spoznali med študijem na Kraljevem konservatoriju v Bruslju. Na podlagi odličnega umetniškega ujemanja sta ustanovili duo, s katerim trenutno največ koncertirata v Belgiji in Sloveniji. Naša rojakinja Ana Julija Mlejnik iz Škofje Loke sicer beleži številne uspehe na mednarodnih odrih, tako solistično kot v komornih zasedbah; med drugim je tudi umetniška vodja festivala Loka da Camera.

Za naš glasbeni abonma sta pripravili dve obsežni sonati za violino in klavir, in sicer *Sonata št. 1* Johanna Brahmsa in *Sonata* Clauda Debussyja.

M

inulo sezono glasbenega abonmaja smo otvorili 10. oktobra 2019 »v B-duru«. Pravzaprav jo je otvoril priznani **pianist Vladimir Mlinarič**, ki je koncert hudo-

mušno poimenoval kar »Koncert v B-duru«. Na program je namreč uvrstil tri velika klavirska dela, vsa v B-duru. Začel je z Bachovo partito, nadaljeval z Mozartovo sonato in zaključil s Schubertovo sonato. Poslušalci smo tako dobili lep vpogled v to, kako raznoliko lahko zvenijo zvočne slike (četudi vse v B-duru), če jih upodobi mojster baroka, klasicizma ali romantike in izvede pianist, ki ga strokovna kritika ocenjuje kot prefinjenega interpreta, ki v sebi združuje akademizem in fantazijo ter ambicijo in ljubezen do glasbe.

Vladimir Mlinarič redno nastopa na mednarodnih festivalih in je tudi prejemnik številnih nagrad. Deluje kot profesor klavirja na ljubljanski Akademiji za glasbo in izvaja seminarje tudi v tujini. Njegova pedagoška žilica se je prav lepo odrazila v zanimivem moderiranju koncerta, s katerim je osvetlil ozadje izvajanih del. To je še dodatno prispevalo k celostnemu doživetju in razumevanju slišane.

V četrtek, 14. novembra 2019, smo v naši dvorani Lorenz gostili **Kvartet rogov Slovenke filharmonije**. Sestavljajo ga hornisti Jože Rošar, Maja Burger Zgonc, Metod Tomac in Robert Prednik, vsi dolgoletni stalni člani Orkestra Slovenske filharmonije. Poleg originalne literature za ta sestav obsega njihov repertoar tudi priredbe skladb, od renesanse do današnjih dni.

Že začetek koncerta je naznanil, da se nam obeta prav posebno doživetje. Kljub praznemu odru so se iz daljave oglasili zvoki rogov. Počasi so prihajali vse bližje in sčasoma docela napolnili dvorano, hornisti pa oder. Pa ne le izvajalci, oder so napolnili tudi zlati instrumenti – poleg običajnih sodobnih rogov smo namreč lahko videli in slišali tudi zgodovinske narav-

ne rogove. O razvoju instrumenta in njegovi uporabi v raznolikem izvajanjem programu je med skladbami na kratko, a zelo zanimivo spregovoril tudi hornist Metod Tomac.

Že tradicionalno v okviru glasbenega abonmaja konec novembra nastopimo tudi **učitelji**. Tako smo 28. novembra 2019 na oder stopili: Karin Vrhnjak Močnik, Boštjan Gradišek, Štefan Starc, Barbara Einfalt, Monika Korbar, Klavdija Jarc Bezljaj, Natalija Šimunović, Arslan Hamidullin, Drejc Pogačnik, Simon Krajncan Fojkar, Eva Jelenc Drož, Gašper Breznik, Saša Golob, Zilhad Džananović, Andreja Geržina, Leto Križanič Žorž, Leon Šmid, Anita Pampulha (s svojim kvartetom), Manca Bratkič, Diana Šimbera (z gostjo Katarino), Julija Zadavec, Miloš Jovanič in gostja (naša nekdanja sodelavka) Monika Toman.

Koncert se je začel v temi, iz katere se je prebudil pikolo ob spremljavi budilke. Sledil je Ravelov *Boléro*, med katerim smo učitelji drug za drugim do zadnjega kotička napolnili oder, na katerem se nam je proti koncu nič hudega sluteč pridružila tudi naša čistilka Alenka Gruškovnjak s tamburinom. Točko smo kot presenečenje prvič izvedli marca v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah ob podelitvi občinske plakete naši ravnateljici Martini Valant, novembra pa je bilo presenečenje namenjeno Alenki Gruškovnjak, ki se po letih predanega dela poslavlja in odhaja v zaslužen pokoj.

V četrtek, 27. februarja, pa smo gostili **Slovenski kitaristi kvartet**, ki ga sestavljajo kitaristi Izidor Erazem Grafenauer, Mario Kurtjak, Aljoša Vrščaj in Simon Krajncan Fojkar, slednji tudi učitelj na naši šoli. Razgiban in zanimiv program (od »Simpsonovih« do Nikolaja Rimškega-Korsakova) so glasbeniki povezovali s prav tako zanimivim in poučnim moderiranjem ter navdušeno občinstvo nagradili še z duhovitim dodatkom »Na Golico – Tico-tico« izpod peresa vsestranskega člana Maria Kurtjaka. Člane Slovenskega kitaristkega kvarteta namreč poleg poglobljenega in izpoljenega obvladanja kitare odlikuje tudi siceršnja širina v umetniškem, pedagoškem in celo znanstvenem udejstvovanju, kar se je lepo zrcalilo tudi na odru.

V okviru glasbenega abonmaja vsako leto marca na domači oder povabimo naše nekdanje učence, ki z glasbenim izobraževanjem nadaljujejo na konservatorijih in akademijah doma ali v tujini. Tudi letos je bilo že vse pripravljeno, da nas 19. marca obišče šest dijakov, a nas je tik pred zdajci ustavila korona. Srčno si želimo in upamo, da bo čim prej izzvenela ter se bomo zdravi spet lahko srečali na koncertih. Do takrat pa bo zvestim poslušalcem v srih gotovo odzvanjal spomin na bogate glasbene utrinke, ki smo jih bili deležni v minulem glasbenem abonmaju.

Klavdija Jarc Bezljaj, pomočnica ravnateljice

Koncert učiteljev

Koncert kvarteta rogov Slovenske filharmonije

Koncert violinistke Ane Julije Mlejn

1. Na »Koncertu v B-duru« smo slišali dela treh velikih skladateljev. Poveži ime skladatelja z obdobjem, v katerem je deloval:

Johann Sebastian Bach	romantika
Wolfgang Amadeus Mozart	barok
Franz Schubert	klasicizem

2. Na 2. abonmanskem koncertu smo poleg običajnega sodobnega roga spoznali tudi njegovega predhodnika, zgodovinski _____ rog.

Z drugo besedo lahko rog imenujemo tudi H ____.

3. Najmanjše in najvišje zveneče pihalo (ki je otvorilo minuli koncert učiteljev) se imenuje _____.

4. Na januarskem abonmanskem koncertu smo slišali tudi sonato francoskega skladatelja, predstavnika impresionizma. To je skladatelj Claude D _____.

5. Koliko glasbenikov sestavlja kvartet?

6. Kako še rečemo dodatku, ki ga nastopajoči po bučnem aplavzu včasih izvede kot poklon navdušeni publiki in ni naveden v programskem listu? B ____.

7. Si v notah že srečal glasbeno korono? S katerim simbolom se označi?

Koncert Slovenskega kitarskega kvarteta

Rešitve preveri pri svojem učitelju.

PROJEKT OD TONA DO GLASBE: OD BLUES TONA DO RAP GLASBE

**Naslov letošnjega projekta
oziroma predstave za
osnovnošolce je bil
Od blues tona do rap glasbe.
Naslov, ki je kul in zunaj okvirjev.**

Utrinek iz projekta Od tona do glasbe

Glasbene točke naših učencev sva popestrila in slikovito povezovala učitelj Drejc Pogačnik in moja malenkost kot njegova radovedna in samosvoja učenka klavirja Špela. Kot vodja projekta sem bila dva meseca močno vpeta v proces nastajanja scenarija in pridobivanja glasbenih točk, ne nazadnje tudi v pogovore z učitelji in soorganizatorji. Tako sem se po dveh letih (umirjene) odsotnosti zaradi rojstva sina Matevža s tem projektom pošteno prebudila. Projekt sem prevzela odprtih rok. Namreč zelo rada pišem in igram veseloigre ter vse vrste priličnih zgodbic, ki jih s sorodniki izvedemo ob raznih družinskih slavnih. Ker sem neke vrste *knjižni molj*, sem se dela lotila studiozno. Ob večerih sem brala o značilnostih glasbenih obdobjih vse od blues glasbe naprej. Začutila sem, da ima blues v sebi veliko depresije. To je glasbena zvrst, ki ima korenine na ameriškem jugu, kjer so temno-polti sužnji gurali na poljih bombaževca. Blues pentatonika je harmonija pesmi, ki so jih pele skupine obiralcev bombaža, da bi lažje prebrodili delovni dan. Kitara je bila dostopna, zato so prve blues skladbe kitarske. Znani angleški blues-rockovski kitarist Eric Clapton je napisal skladbo *Tears in Heaven*, ki je nastala po smrti njegovega štiriletnega sina Conora, ki je tragično preminul pri padcu iz 53. nadstropja stolpnice. Na začetku 20. stoletja je bil blues na slabem glasu, takrat ga je namreč začelo poslušati tudi belopolto prebivalstvo. V tem času so bluesu dodali ritmično podlago, kar imenujemo *rythm blues*. Ta je predhodnik rocka, v upočasneni verziji pa tudi *reggae* in ne nazadnje jazz. »Špela, povej mi kakšno skladbo od *Beatlov*?« me je vprašal učitelj Drejc. »*Help! Help! Help!*« sem odgovorila. »*Kaj naj ti pomagam, Špela??? Povej mi, prosim, kakšno skladbo od Beatlov?!*« »Ja učitelj, saj *Help* je vendarle skladba od *Beatlov*!« In učitelj Drejc se je osmešil. Kralj popa Michael Jackson si je ta vzdevek prislužil s svojim dolgoletnim petjem, plesom, inovacijami in skladbami. Peti je začel že kot deček v družinskem ansamblu *The Jackson 5*, pozneje pa je nadaljeval solo kariero. Za skladbo *Smooth Criminal* je dobil navdih za scenarij, ko je šel v kino gledat film *Boter*. Pa še nekaj o hiphopu, ki naj bi pravzaprav pomenil kulturno gibanje. Začelo se je v 20. stoletju v New Yorku, natančneje v Bronxu med mladimi Afro- in Latinoameričani. Štirje glavni elementi hiphopa so rap, DJ-stvo, grafiti, breakdance, kot peti element pa nekateri štejejo tudi beatboxing. Pionir rapa Kool Hercules je izjavil: »*Hiphop je kemija!*« In prav ta kemija se je tistega dopoldneva zgodila tudi na odru *Kina Železar*. Ustvarili so jo učenci in učitelji naše glasbene šole, ki se jim toplo zahvaljujem za trud in sodelovanje, z velikim aplavzom pa smo bili nagradjeni s strani osnovnošolcev in njihovih učiteljev. Še posebna zahvala pa velja soorganizatorjema Darku Šimberu in Boštjanu Gradišku, da sta mi zaupala vodstvo projekta, podpravnateljici Klavdiji Jarc Bezljaj za pomoč in spodbudo, Barbari Einfalt za zanimiv prikaz, kako igrati flavto na sodoben način, ter sovoditelju Drejcu, ki s svojo sproščeno umetniško noto vliva upanje v nekaj dobrega – HVALA TI. Po predstavi sva šla na kavo. *La vita è bella!*

Karin Vrhnjak Močnik, učiteljica flavte

ODDELEK HARMONIKE

V oddelku harmonike poučujemo trije učitelji: Diana Šimbera, Zilhad Džananović in Jan Ulčnik. Pouk izvajamo na treh lokacijah: Jesenice, Žirovnica in Kranjska Gora. Individualni del programa poskušamo čim bolj približati interesom učencev. Tako v program poleg klasične vključimo tudi narodno, pop, zabavno in ostale zvrsti glasbe. Poleg rednega individualnega pouka imamo v oddelku tudi harmonikarski orkester. Program dela smo obogatili s komorno igro, zato lahko pri nas najdete duo, trio in še kaj. Odderek se ponaša z velikim številom osvojenih tekmovanj in je prepoznaven tako v domačem kot tujem okolju. Poleg »resnega dela« se zelo radi zabavamo in prirejamo znane moderne melodije za interpretacijo na harmoniki, kar z veseljem pokažemo na nastopih.

Zilhad Džananović, učitelj harmonike

KONCERT HARMONIKARSKEGA ORKESTRA GLASBENE ŠOLE JESENICE V ITALIJI

Harmonikarski orkester Glasbene šole Jesenice deluje že vrsto let pod mentorstvom profesorice Diane Šimbera in se redno udeležuje nastopov tako v lokalnem okolju, širše po Sloveniji kot tudi v tujini. Orkestru izziv predstavljajo tekmovanja, na katerih so izredno uspešni in nenehno posegajo po najvišjih mestih. Prav njihovi uspehi in prva mesta, osvojena zadnja tri leta na mednarodnem tekmovanju »Tomaž Holmar« v Italiji, so bili povod za tokratno povabilo na samostojni koncert v Občini pri Trstu. Člani orkestra so sedanjí in nekdanji učenci glasbene šole. Ob večjih projektih pa jim priskočita na pomoč tudi učitelja harmonike Jan Ulčnik in Zilhad Džananović, ki sta bila na tokratnem koncertu žal odsotna. Ob harmonikah smo v orkestru slišali tudi zvoke tolkalcev Valentina Ravnika in Dominika Komlošija, pianista Marka Ponjaviča, bas kitarista Leona Komlošija ter solo kitarista na električni kitari Armina Kahrića. Solistka na harmoniki je bila Zala Zarja Mesec, učenka profesorja Slavka Magdića, ki je do septembra 2019 obiskovala pouk harmonike v Glasbeni šoli Jesenice pri profesorici Diani Šimbera. Tokratna zasedba orkestra je štela 28 članov.

Na pot smo se z avtobusom odpravili v zgodnjih popoldanskih urah in se iz sončnih Jesenic odpeljali v na žalost meglene in deževne Občine pri Trstu. Vožnja je potekala mirno in v sproščenem vzdušju, ki so ga občasno mladi glasbeniki popestrili s petjem in glasbo. Profesor Darko Šimbera, ki je bil spremljevalec, pa ga je začel s svojim značilnim humorjem, tako da smo se večkrat od srca nasmejali. Prisotnih nas je bilo tudi kar nekaj staršev, ki smo si želeli ogledati koncert. Po prihodu v Občino smo se namestili v kulturnem domu in mladi glasbeniki so začeli z vajo. Starši pa smo prosti čas do koncerta izkoristili za ogled Občin in medsebojno druženje.

Naši zamejski Slovenci, ki so organizatorji Openskih glasbenih srečanj 2019/2020, v sklopu katerih je bil tudi koncert našega harmonikarskega orkestra, so se izjemno potrudili in bili več kot odlični gostitelji. Poskrbeli so, da nihče od nas ni bil lačen in žejen, predvsem pa, da smo se pri njih odlično počutili. Za to se jim tudi iz srca zahvaljujemo.

Repertoar orkestra je bil raznolik. Zajemal je klasične in etno skladbe, popularnega Michaela Jacksona ter mojstra koncertnega tanga

Astorja Piazzole, katerega skladbe še posebej radi igrajo. Manjkal pa ni niti slovenski skladatelj Mojmir Sepe z *Zemljo pleše*, ki jo je za harmonikarski orkester priredila vodja orkestra profesorica Diana Šimbera. Mladi glasbeniki so ob koncu morali zaigrati še dve dodatni skladbi, saj jih občinstvo ni spustilo z odra, kar niti ne čudi. Izbira skladb je bila enkratna. Od mirnih, nežnih tonov do živahnih, dinamičnih zvokov, ki so nam ogreli srca in dlani. Izvedba in energija na odru sta bili neopisljivi, to se je preneslo tudi na obiskovalce v dvorani. Vsak od nastopajočih je na svoj edinstven način prispeval k ustvarjanju vzdušja, ki je božalo naša ušesa in se dotaknilo naših duš. Ta koncert bi bilo vredno ponoviti še kje drugje, da bi tudi drugi imeli možnost slišati Harmonikarski orkester Glasbene šole Jesenice, kako poglobljeno, prepričljivo in muzikalno, predvsem pa srčno ustvarja zvoke, ki nas pustijo brez besed.

Nives Regeis, mama Taje Regeis, učenke harmonike

KAJ ME NAVDIHUJE PRI BALETU?

PIKOLO

Pozdravljeni, ime mi je Maja.

Glasbeno šolo obiskujem sedem let in igram prečno flavto. Pred nekaj leti sem bila prvič na koncertu dveh izjemno dobrih pikolistk in takoj sem se zaljubila v glas tega malega instrumenta. Ko pa sem bila drugič na koncertu učenke iz Kranja, ki je igrala pikolo, sem se odločila, da se bom tudi sama naučila igrati na ta instrument.

V čem pa se flavta in pikolo razlikujeta?

Četudi oba instrumenta sodita v flavtistično družino, je razlika zelo velika. Pri pikolu ne moremo zaigrati tona c1. Uglášen je za oktavo višje kot flavta, prepona mora delovati močnejše, ustnik je manjši, nekateri pikoli pa ga sploh nimajo. Pikolo je v primerjavi s flavto za približno polovico manjši.

Pri baletu me navdihuje brezmejnost giba, izraza, zgodbe, koreografije ... Vsak je lahko to, kar je, a hkrati mora biti nekdo drug (lik čarovnika, kraljice, vile, živali ...). Vedno moraš biti najboljša verzija sebe, popolna verzija. Vsak gib je lahкотen in izražen navzven. Vsak gib je težak in izražen navznoter. Vsaka mimika na obrazu je naučena in izpopolnjena, a hkrati iskrena in edinstvena. Najlepše je, ko se vse to združi. Ko ni več misli, ki bi tavale v glavi in vzbujale dvom, so le ples, gib, izraz, užitek, stik z gledalci, zgodba.

Učenka baleta

Pikolo (*piccolo*) po italijansko pomeni majhen.

Uvrščamo ga med pihala, kar pomeni, da vanj pihamo z usti. Četudi je najmanjši instrument v orkestru, je zato najglasnejši. V orkestru je nepogrešljiv, sploh kadar hočemo uprizoriti ptice, pasaže, kot pri 4. simfoniji Čajkovskega. Velikokrat ga uporabljajo tudi v operah. Ena od prvih del za uporabo pikola je bila Beethovnova 5. simfonija v c-molu.

Ob igranju pikola pozabim na vse težave, se sprostim in mi je v zabavo.

Maja Sivec, učenka flavte in pikola

FLAVTA

PUSTNI NASTOP

Tudi v Glasbeni šoli Jesenice je bilo letos na pustni torek, 25. februarja 2020, zelo veselo. Nastop pianistov iz razreda učiteljice Elizabete Demšar Zupan in flavtistov učiteljice Karin Vrhnjak Močnik je bil eden od prav posebnih. Vsi nastopajoči (po želji tudi gledalci) smo morali nositi pustne maske. Nastop je vseboval skupaj 20 točk, med njimi pa je bila prav posebna gostja flavtistka Ema Kermc. Ema je dijakinja 1. letnika Konservatorija za glasbo in balet v Mariboru. Z njo je učiteljica Karin naredila krajši intervju. Nastop sta popestrili tudi Maja Sivec in Natalija Trkulja, ki sta bili pajkovki. Pred začetkom nastopa sta omrežili celo dvorano, publiko in nastopajoče. Nastop mi je bil zelo všeč, saj smo s pustnimi maskami pregnali zimo in pricali pomlad. Najslajši pa je bil konec nastopa, saj smo vsi dobili sladek marmeladni krof.

KAJ MI POMENI IGRANJE FLAVTE?

Učenje flavte v glasbeni šoli mi ne pomeni samo to, da se učim igrati nanjo, ampak ima zame večjo vrednost. Pomaža mi pri socialnih veščinah, discipliniranosti in potrpežljivosti, veliko pa pripomore tudi k moji samozavesti in samopodobi. Z igranjem in spoznavanjem flavte pridobivam znanje domače in tuje kulture ter raznih zvrsti glasbe. Note so kot besede, ki jih uporabljam vsakodnevno, zato me igranje flavte neizmerno veseli in sem počaščena, da jo lahko igram tudi v glasbeni šoli. Veselim se vsake nove skladbe, etude, s tem pa tudi novih izzivov (v tehniki, ritmu ipd.), ki mi jih bo prineslo novo šolsko leto. Za vajo si moraš vzeti veliko časa, saj je ta zelo pomembna, da osvojiš instrument. Najboljši občutek pa pride na koncu, ko skladbo zaigraš brez napak, saj sta s tem tvoj trud in vztrajnost poplačana.

Martina Pazlar, učenka flavte

Martina Pazlar

MOJ PRVI NASTOP

Izabela in Špela na nastopu ob slovenskem kulturnem prazniku

Moj prvi nastop
moj prvi nastop je
bil meseca februarja
letos. Pred tem sem
še nastopala s
povskimi xbarom.

Nekaj izkušenj sem
tako že imela.

Je pa čisto nekaj
drugega nastopati sam
ali v paru, kot pa
v skupini, kjer si

skrit med ostalimi.
Spomnim se, da sva
nastopali skupaj s
soroško Špelo. Sprva me
je bila zelo strah,
ne vem kaj Najbrž
zaradi velika otrok,
ki so naju poslušali.
Zmatila sem se samo
dvakrat. Otroci so bili
zadovoljni in so plaskali.
Strah je izginil.

Izabela.

DVA BOŽIČNA KONCERTA V KRANJSKI GORI

Ko se bliža čas božiča, je Kranjska Gora še kanček bolj pravljična. Lučke, stojnice, ki privabljajo mimoidoče z zimskimi dobrotami, sneg, ki krasi glavni trg, v središču vsega pa Ljudski dom, ki je bil tokrat okrašen z ogromno rdečo pentljo in je bil videti kot velikansko darilo. V njem pa mladi glasbeniki, ki so za poslušalce pripravili kar dva bogata koncerta!

Prvi je bil že dopoldan, ko so učenci Glasbene šole Jesenice nastopili za učence Osnovne šole Josipa Vandota, mnogi med njimi se poznajo tudi s šolskih klopi, pa niti ne vedo, da njihovi sošolci igrajo instrument, plešejo in igrajo tudi v orkestru. Na dopoldanskem koncertu je nastopil pihalni orkester glasbene šole, v katerem je navdušil solist na trobenti Luka Noč, na koncu pa so skupaj zaigrali še božično *A Jazzy Merry Christmas*. Julija Bernard in Minca Mlinar sta skupaj s svojim učiteljem Zilhadom Džananovićem zaigrali slovensko ljudsko *Snežinke, bele zvezdice*. Poleg njiju je večina nastopajočih zaigrala tudi na večernem koncertu, ki je bil namenjen vsem poslušalcem. Pod budnim očesom Maje Repe

sta nastopila plesna pripravnica in 1. razred baleta, ki je plesal na glasbo Petra Iljiča Čajkovskega *Hrestač*. Cene Žagar je na harfo zaigral znano melodijo iz filma *Game Of Thrones*. Na flavto so zaigrale Tamara Tarman, Meta Grilc, Lucija Grilc, Tana Rudolf in Maja Kralj, ki je izvedla znano melodijo *Yesterday* od Beatlov. Tudi pianistov se je kar vrstilo na odru. Pod budnim očesom Leona Šmida so nastopili Maja Hrovat, Tina Kavalarič, Maruša Gosar, Brina Perkolič Railič, Martin Horvat in pa kar dvakrat tudi Marko Ponjavič, ki nam je predstavil program, ki ga je pozneje uspešno izvedel tudi na sprejemnih preizkusih v KGBL Ljubljana. Na kitaro so nam zaigrali Aleksej Subotič, Ožbej Zgonc in Eva Črv, ki je na koncu večera zaigrala tudi v kitarskem orkestru glasbene šole. Skoraj dvajset kitaristov je zaigralo *Mehiški ples* in pa kitajsko skladbo *Bela potonika*, ki sta božič popeljali še zunaj naše male Slovenije, v svet.

Komur na koncert ni uspelo priti, mu je lahko kar malo žal, ampak tudi letos se pripravlja prav poseben koncert, na katerega ste vabljeni vsi, tudi vaši prijatelji, njihovi prijatelji in prijatelji njihovih prijateljev ... Maske pa le prinesite, da bomo sproščeno in varno uživali v glasbi.

Simon Krajncan Fojkar, učitelj kitare

GENERALKA KOT BOŽIČNI NASTOP ZA OSNOVNE ŠOLE

Naša šola vsako leto izvede božični nastop v Kranjski Gori. Nastopajo vsi učenci, ki obiskujejo našo glasbeno šolo v Kranjski Gori. Nastop je namenjen širšemu občinstvu. Generalko izvedemo kot nastop za osnovnošolce v Kranjski Gori. V programu sodelujejo učenci, ki obiskujejo harmoniko, kitaro, violino, klavir in flavto. Nastop popestrimo z obiskom različnih orkestrrov naše šole.

Zilhad Džananović, učitelj harmonike

Ko sonce zasveti najvišje na nebu in topot otroških nog zamenja učilnice za igrišče, se po hodnikih Osnovne šole Žirovnica drug za drugim oglasijo inštrumenti. V prvem nadstropju se razlegajo zvoki violin, viol, flaut in klavirja. V dvorani osnovne šole so si učence iz plesne pripravnice ravno spele baletne fige in ob drogu čakajo na prvo ogrevalno vajo. Le malo naprej, če dobro prisluhneš, lahko slišiš brenkanje kitar. Iz drugega nadstropja se na parkirišče pred šolo zaslišijo melodije, ki jih učence izvajajo iz fagota, pa tudi petje otrok, ki pri nauku o glasbi vadijo melodične vaje in vesele harmonije, ki prihajajo izpod prstov učencev harmonike. Oddelek Žirovnica šteje 71 učencev. Naš oddelek je tako velik, da imamo na mesečni ravni svoje nastope. Ti potekajo v dvorani osnovne šole. Toplo vzdušje teh ustvarimo učitelji, učenci in starši, ki vedno lepo podprejo svoje nadobudneže. Decembra imamo tudi božično-novoletni koncert, na katerem se predstavijo skoraj vsi učenci, ki prihajajo iz Žirovnice. Priča kakovostnega dela so uspešni nastopi, veliko število vpisanih otrok, uspehi na državnih in mednarodnih tekmovanjih ter učenci, ki se odločijo, da svoje izobraževanje nadaljujejo na srednji glasbeni šoli.

Julija Zdravec, učiteljica klavirja in korepetitorica

GLASBENA ŠOLA SKOZI OČI PRVOŠOLKE

Glasbeno šolo sem že obiskovala, ko sem bila stara pet let; najprej predšolsko glasbeno vzgojo, nato še pripravnico. Na začetku so se mi note zdele težke, a sem se nanje kmalu navadila. Klavir igram zelo rada. Vadim vsak dan. Do zdaj sem imela tri nastope. Nikoli ne bom pozabila prvega nastopa. Na vrsti sem bila prva, zaigrala sem dve pesmici. Že zdaj se veselim drugega razreda klavirja.

Iza Rekar, učenka klavirja

ODDELEK ŽIROVNICA V ŠOLSKEM LETU 2019/2020

NASTOPI ODDELKA ŽIROVNICA

V šolskem letu 2019/2020 so se učenci predstavili na petih javnih nastopih. Največji od teh, božično-novoletni, je potekal v veliki telovadnici Osnovne šole Žirovnica, ostali pa v njihovi dvorani. Slišali smo prve nastope prvošolcev, virtuosne skladbe tekmovalcev in veliko število lepih točk, ki smo jih pripravili tamkajšnji učitelji in učenci. Nastopi vedno potekajo v prijetnem vzdušju

in večinoma učenci komaj čakajo, da se lahko predstavijo. V preteklem letu je bilo zaradi izrednih razmer število nastopov okrnjeno, zato verjamem, da se vsi, polni pričakovanj, veselimo novega šolskega leta in priložnosti, ki jih nosi s seboj.

Julija Zdravec, učiteljica klavirja in korepetitorica

BOŽIČNO-NOVOLETNI NASTOP V ŽIROVNICI

Mar niso prazniki nekaj lepega? Božič? Novo leto? In prireditve, ki jih spremljajo? Zelo rada poučujem, še posebej v bolj vaških okoljih. Zdi se mi, da omogočajo povezanost. Vsi otroci obiskujejo isto šolo in se bolj ali manj med seboj poznajo. Če bi skupaj zaigrali, bi bilo verjetno lahko lepo, kajne? Če bi zaigrali še kaj, kar jim je zares všeč, bi bilo še boljše. Če bi jih bilo veliko, bi bilo pa sploh super. Kaj pa, če bi jim omogočili, da bi lahko zaigrali skoraj vsi, ki obiskujejo naš oddelek? S to idejo sem pristopila k sodelavki Nataliji in v trenutku so padali glasbeni predlogi. Cilj je bil jasen, do tja pa še kar nekaj preprek. Čeprav je zunaj žgalo vroče julijsko sonce, so božične melodije zvenele v glavi takoj zjutraj, pa čez cel dan in včasih tudi ponoči. Kako naj naredim, da bo čim boljše zvenelo in da bodo otroci lahko zaigrali? Kot vedno v življenju čas prinese rešitve in konec poletja so bile note pripravljene za prvo branje. Samo še učiteljem jih razdelim, določimo termine skupnih vaj, uskladimo prostorske zadrege z osnovno šolo, nato pa izvedemo generalko in nastop. Seveda v upanju, da bosta otrokom skladba in skupinsko muziciranje tako všeč, da bodo spomin na to odnesli s seboj v življenje. Takoj po nastopu pa so se začele rojevati ideje za naslednje leto. Kolo se spet zavrti, zunaj vroče julijsko sonce, v moji glavi pa božič, veselo pričakovanje, vznemirjenje, kako nam bo uspelo to leto. Pridete poslušat?

Eva Jelenc Drozg, učiteljica kitare

Božično novoletni nastop v Žirovnici

Nastop pevcev ob slovenskem kulturnem prazniku (februar 2020)

NASTOPI V RAZSTAVNEM SALONU DOLIK

Dolik je razstavni salon, kjer se s svojimi deli večkrat predstavljajo raznovrstni slikarji, fotografi in kiparji. Ob otvoritvah teh pogosto nastopajo učenci pevskega oddelka.

Če za nastop izvedemo pravočasno, se vsebina pesmi navezuje na tematiko razstave. Kot učiteljica petja vztrajam, da so na repertoarju pesmi slovenskega žanra. Prostor je akustičen in ima klavir, kar je velika prednost za pevce, saj je to primarni spremljevalni inštrument vokala. V takšnem prostoru pride do popolne povezanosti med poslušalci in izvajalci, saj so vsi v enem prostoru, na enem nivoju, le nekaj metrov drug od drugega. Za nekatere učence je to popolnoma nova izkušnja, do zdaj vedno pozitivna.

Glasbena umetnost in likovna beseda sta si zelo različni, a hkrati tudi zelo blizu. Menim, da preplet obojega otvoritev zelo popestri in obogati.

Andreja Geržina, učiteljica petja

DOLIK

Kadar pride povabilo za nastopanje v Doliku, pevec tega skorajda ne more zavrtni. Ob tem se ti namreč vzbudijo najrazličnejše asociacije in oglasijo resonance najrazličnejših spektrov. Tu gre namreč za preplet diametralnih področij, ki pa na tem mestu najdejo stično točko in v vsej polnosti zablestijo. Slikarstvo, ki na prefiniten način najde intimo človeka in nanjo potrka. Ko vstopiš v galerijo, te vibracije razstavnih predmetov takoj prevzamejo in za trenutek pozabiš na zunanji svet. Publika, ki resnično zainteresirano opazuje in občuti razstavo, hkrati pa jih ta nagovori in postane odprta še za ostale vibracije v prostoru. Tako pevci začutimo globoko koncentracijo in zainteresiranost, tudi

ko izvajamo glasbene nastope, pa čeprav naše točke niso glavni razlog prihoda obiskovalcev v Dolik. Nastopajočega tak vtis ne more pustiti ravnodušnega. Vezna beseda, ki je vedno bogata, lahko dojemljiva in nežno zajame tako avtorja razstave, vsebino kot nas, nastopajoče. Na koncu, ko je duša že sprejela vse vibracije in blagre, pa organizatorji ne pozabijo tudi na tuzemske zadevščine. Ob izbranem prigrizku in kapljici se vzdušje samo še okrepi. Brez sramu se lahko približaš avtorju razstave in z njim prijazno pokramljaš. Ko odhajam domov, so vsi čuti zadovoljni in duša zapoje. Se vidimo naslednjič v Doliku.

Tilen Kuhar, učenec petja

JAZ, NEŽA

Sem Neža in obiskujem 6. razred solopetja. Ko se ozrem na pretekla leta sodelovanja z Glasbeno šolo Jesenice, se mi pred očmi zavrti veliko lepih spominov. Sodelovala sem z odličnimi mentorji in vsem sem iz srca hvaležna za podarjeno znanje. Največji vtis na moji glasbeni poti pušča moja sedanja mentorica Andreja Geržina. Večino svoje glasbene poti sem prepotovala prav pod njenim okriljem. Vaje so mi vedno v veselje in mi predstavljajo izziv, saj skupaj z mentorico preizkušava, kaj zmore moj glas, in stremiva k napredku. Glasba je res nekaj lepega, nekaj, kar se nas dotakne, oblikuje in povezuje. Veselje ob muziciranju je lepo deliti z drugimi, zato nastope doživljam kot nagrado nam in poslušalcem. Nastopi v šoli so predvsem namenjeni ljudem, vključenim v našo šolo, in njihovim domačim. To je odlično, saj se tako učimo in napredujemo v varnem zavetju šole. Naslednji korak vidim v tem, da svoje glasbeno znanje delimo tudi zunaj zidov svoje šole. Ponosno predstavimo šolo in se vključimo v kulturni svet svojih krajev. Prenesemo svoje znanje in kulturno-umetniško obogatimo družbo, kar je tudi končni cilj našega šolanja. Hvaležna sem za izkušnje, pridobljene na javnih nastopih. Zadnja, ki sta v meni pustila poseben vtis, sta bila v okviru odprtja razstave umetniških del v Doliku in Beğunjah na Gorenjskem. Bilo je prijetno povezovanje in prepletanje tako glasbe kot slikarske umetnosti.

Neža Novšak, učenka petja

PLESNA PRIPRAVNICA S PRILAGOJENIM PROGRAMOM ZA OTROKE S POSEBNIMI POTREBAMI

Nastop ob otvoritvi razstave Fotografskega društva Jesenice

V šolskem letu 2019/2020 smo na Glasbeni šoli Jesenice odprli nadstandardni program plesne pripravnice s prilagojenim programom za otroke s posebnimi potrebami. Program je namenjen vsem mlajšim, ki jih veseli baletna umetnost, a zaradi fizičnih, psihičnih ali kognitivnih omejitev ne morejo obiskovati rednega programa plesnih pripravnic. Plesno pripravnico s prilagojenim programom obiskujejo tri učenke. Čeprav so si v mnogih pogledih različne, jih družijo ljubezen do gibanja, glasbe, plesa in baleta. In prav to zavedanje, da smo si vsi različni, hkrati pa podobni v svojih zanimanjih, željah in sanjah, je tisto, ki bi nas moralo voditi pri sobivanju in soustvarjanju vseh nas. Umetnost kot nek človeški notranji vzgib po ustvarjanju in izražanju sebe skozi sebe ne pozna delitve na »prav« in »narobe«, »mi« in »vi«, »smeš« in »ne smeš« – umetnost je

univerzalni jezik, je osnovna človeška potreba in pravica. To je lepo povzela že Ana Vovk Pezdir, plesna pedagoginja in ustanoviteljica prve revije klasično-baletnih šol in društev Republike Slovenije: »Neodtujljiva pravica vsakega otroka je, da svoje sanje in želje, povezane z baletom, tudi uresničuje.«

Zato me delo s svojimi učenkami v plesni pripravnici s prilagojenim programom navdihuje in radosti. Učimo se vzajemno, druga od druge, tako kot se to v učnem procesu tudi vedno dogaja, le da tokrat v bolj enakovrednem razmerju. Glavni cilj pouka je seveda gibalno-plesno-baletno izražanje, ne nazadnje tudi ozaveščanje svojega telesa kot celote in njegovih posameznih delov. Spoznavamo glasbo in njene zakonitosti ter jih združujemo z zakonitostmi baletne umetnosti. Učenke Tanaja Kralj, Ilma Šehić in Elena Stečuk zelo rade plešejo koreografijo *Uspavanka*, na glasbo Wolfganga Amadeusa Mozarta. Z njo je na

božično-novoletni prireditvi Osnovne šole Poldeta Stražišarja v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah nastopila Elena Stečuk ter s ponovitvijo koreografije tudi na dobrodelnem koncertu te iste šole v dvorani na Breznici.

Danijela Stečuk, mamica Elene in pobudnica za ustanovitev plesne pripravnice s prilagojenim programom, pravi:

»Vesela sem, da se tudi naši otroci lahko nekam vključijo in se na ta način izrazijo. Vidim, da so jih drugi otroci lepo sprejeli, čeprav je bilo v očeh nekaterih videti tudi strah. Tudi nas odrasle je včasih strah pred neznanim. Otroci s posebnimi potrebami so na videz drugačni, se drugače izražajo, a kljub temu so še vedno otroci z enakimi željami in sanjami kot vsi drugi. Želijo si biti sprejeti, ljubljeni in razumljeni.«

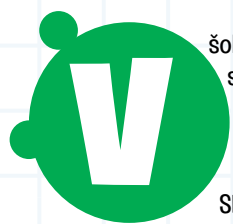
Maja Repe, učiteljica baleta

Nastop ob otvoritvi razstave Fotokluba Jesenice

PROJEKT »REFRESH - YOUNG ARTISTS«

V šolskem letu 2018/2019 sem se odzvala vabilu k sodelovanju v mednarodnem projektu, ki poteka pod imenom »REFRESH - Young artists«. Gre za evropski partnerski projekt, ki poteka med pobratenimi zgodovinski mesti in pod okriljem mreže zgodovinskih mest (za Slovenijo Združenje zgodovinskih mest Slovenije) med štirimi evropskimi državami, Španijo, Romunijo, Italijo in Slovenijo.

Partnerji projekta »REFRESH - Young art(ist)s refreshing heritage sites« so oblikovali programe za »REFRESH Heritage Week 2019«, ki so potekali na različnih lokacijah po Sloveniji in so mladim umetnikom kot tudi drugim obiskovalcem ponudili bogate vsebine. Na nacionalnih izborih so tako izbrali po tri mlade, polnoletne umetnike iz treh umetniških področij: likovne umetnosti, glasbe in plesa. Izbrani mladi umetniki slikarji in grafiki so tako odpotovali v Romunijo, glasbeniki v Italijo, plesalci

pa v Španijo. Tam so imeli možnost spoznati dediščino in kulturo države gostiteljice ter jo s svojo ustvarjalnostjo osvežiti.

Za projekt sem priporočila štiri mlade plesalke iz Glasbene šole Jesenice, vendar sta se izbora zaradi zaključnih šolskih obveznosti lahko udeležili le dve. Katja Potočar in Maja Mušič sta bili za mednarodno izmenjavo plesalcev izbrani v juniju 2019 na enotedenskem srečanju v Novem mestu. Tako sta novembra 2019 odpotovali še na enotedensko plesno doživetje na jug Španije.

Novo mesto, organizator ustvarjalnega tedna dediščine, je gostilo mlade umetnike iz partnerskih zgodovinskih mest, ki so obogatili in osvežili vsakoletni festival »Teden kultur« z novimi plesnimi koreografijami in sodobnim plesnim izrazom. Na delavnicah so se jim pridružili tudi dijaki in študenti v tekmovanju za najboljši umetniški video.

Glavni dogodek je potekal od 23. do 30. novembra in ga je v okviru projekta »REFRESH« organiziral partner UCAM, Katoliška univerza San Antonio de Murcia.

Poudariti še velja, da je bilo enotedensko srečanje mladih umetnikov v Sloveniji v celoti financirano s strani organizatorjev, prav tako pa tudi zaključno srečanje oziroma mednarodna izmenjava mladih ustvarjalcev v tujini (prevoz, bivanje, hrana, delo s koreografijo, izleti in podobno).

Za zaključek lahko le rečem, da je bila izkušnja resnično neprecenljiva in edinstvena. Vesela sem, da sta moji učenki lahko sodelovali na takšnem srečanju in pridobili veliko izkušenj kot tudi lepih doživetij, ki bodo še dodatno obogatili njuni življenji tudi v prihodnje.

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

S plesnim projektom »REFRESH« smo se štiri izbrane plesalke iz Slovenije, Maja, Brina, Katarina in Katja, v soboto, 23. novembra 2019, odpravile na prav posebno plesno pustolovščino v Španijo, natančneje v Murcio, prelepo mesto, ki je na jugovzhodu Španije. Preprosto vedele smo, da je pred nami prečudovit in nepozaben teden, poln plesa.

Na pot smo se odpravile že zelo zgodaj zjutraj oziroma sredi noči, saj smo se morale najprej pripeljati do Benetk, od tam pa sta nas do mesta Alicante čakala dva poleta, eden z letališča Marco Polo v Benetkah, drugi z letališča v Madridu, nato pa smo se iz Alicanteja v Murcio peljale še z avtobusom.

Sama izkušnja na letališčih in leti z letalom je bila, sploh zame, nekaj prav posebnega, saj sem z letalom takrat letela prvič v življenju. Bilo je res zabavno in čarobno.

Po vseh vožnjah in poletih smo nato v soboto popoldne končno z avtobusom prispele do našega lepega hotela Cetina v Murcia. Že ob našem prvem sprehodu skozi središče mesta smo bile nad Murcio naravnost očarane, saj je bilo prečudovito nasprotje hladne novembrske Slovenije.

Od vseh plesalk in plesalcev v tem projektu smo v Murcio prve prispele prav me, zato smo se zvečer same dobile na prvem srečanju z vodjo projekta v Španiji ter našim koreografom in mentorjem Sebastianom Gomezo Lozanom.

Naslednji dan, v nedeljo, je bil spoznavni dan. Srečale smo se z vsemi ostalimi plesalci, tremi iz Italije, plesalko iz Romunije ter tudi dvema fotografoma iz Romunije. Skupaj s Sebastianom smo se odpravili na ogled prečudovitega mesta in spoznali veliko zanimivosti, ogledali smo se tudi arheološko najdišče, ki so ga po nesreči odkrili pred leti, ko so gradili parkirišče. Sprehodili smo se tudi po prečudovitem parku. Zvečer smo se odpravili na večerjo, kjer smo naročili jedi tradicionalne španske kuhinje in si jih med seboj delili, si nato ogledali še urnike, saj se je naslednji dan začelo zares, na vrsti so bili naši plesni treningi.

Vsak dan v tednu smo se zbrali na vajah z našim koreografom, saj smo imeli pred sabo zahtevno nalogo za tako kratko časovno obdobje, ki smo ga imeli na voljo, do petka smo namreč morali sestaviti sodobno koreografijo z naslovom »Ithaca«, katere glavno sporočilo je bilo potovanje, tavanje, iskanje samega sebe, nato pa skupno potovanje s prijatelji na našo končno destinacijo – idiličen otok Ithaca. Koreografija je bila sestavljena iz več delov, trajala pa je več kot deset minut. Velik poudarek je bil na improvizaciji, iskanju sebe, svojega počutja, občutkov in svojega mesta v tem trenutku, zato smo se, sploh na začetnih vajah, veliko osredotočali na improvizacijo gibov in zaznavanje svojih plesnih partnerjev ter popolno usklajevanje z njimi, tudi na harmonijo, ne da bi pri tem uporabljali čutila za vid in sluh. To je bilo zame nekaj povsem novega. Vadili smo dvakrat na dan, po štiri ure zjutraj oziroma dopoldne ter po štiri ure zvečer, vmes pa smo bili prosti. Naš koreograf Sebastian nas je naučil ogromno novega, prej še neznane načine plesnega izražanja, ki so nam bili, kot se je izkazalo pozneje, v ogromno pomoč pri improvizaciji ter so nam preprosto preprečevali, da bi ob primeru »black-outa« koreografije zamrznili in obstali na odru (to dragoceno znanje sem po Španiji prenesla tudi v balet in mi res neverjetno pomaga).

Vsak dan smo večerne vaje izvajali v prostorih športnega centra znane španske univerze UCAM, prečudovite stavbe, ki spominja na pravljичen grad, ob pogledu nanjo v živo, sploh ob sončnem zahodu, vzame diha. Univerzo smo večkrat tudi obiskali in si jo podrobno pogledali od znotraj. Njen športni center s prečudovito plesno dvorano, telovadnico in fitnessom pa je od same univerze oddaljen približno 15 minut.

Medtem ko smo večerne vaje izvajali v omenjenem športnem centru, pa smo jutranje vaje imeli skoraj vsak dan na drugi lokaciji, s tem smo imeli možnost spoznati in vaditi v res prekrasnih dvoranah. V spomin se mi je najbolj vtisnila dvorana oziroma gledališče, v katerem je bilo skoraj vse, od tal, sedežev za gledalce

do zaves, v vijoličasti barvi, ki je moja najljubša. Zdelo se mi je kot v najlepših sanjah. Na vajah so se nam pridružile tudi plesalke univerze UCAM, med njimi tudi Carlota, moja zelo dragocena prijateljica in neverjetna plesalka, s katero sva se spoznali že v okviru projekta »REFRESH« v Novem mestu. Naučile so nas veliko novega in skupaj z učiteljico so nam pripravile tudi delavnico »Flamenco Fusion«.

Naš teden je torej mineval neverjetno hitro v prečudovitem in ustvarjalnem vzdušju. Eden mojih najljubših dogodkov je bil, ko smo obiskali diha jemajoče mesto Cartagena, ki leži tik ob slikovitem morju. Ogledali smo si mesto, promenado ob morju, odšli na kavico v poletnem vremenu. Obiskali smo tudi muzej in amfiteater, kjer smo (kot tipična skupina plesalcev) pozirali na odru, hkrati pa dobili prečudovite slike, ki sta jih posnela naša kolega fotografa.

Vsak dan posebej pa smo postajali tudi vse večji prijatelji, ki smo vsak trenutek preživljali skupaj, se vedno zabavali in se smejali.

Že prekmalu pa je napočil petek in z njim naš nastop pod palmami na terasi univerze UCAM. Nastop nam je lepo uspel in tudi gledalci so bili navdušeni, zato smo preostanek dneva preživeli v medsebojnem druženju in zabavi, saj sta nas zvečer čakala slovo in naslednji dan pot domov. Samo slovo ob večerji je bilo neverjetno težko in solz ni manjkalo, saj smo v zadnjih dneh postali prava družina. Izmenjali smo si kontakte in se stežka poslovili, naslednji dan pa nas je čakalo celodnevno potovanje domov.

Celoten teden v Murcia mi bo za vedno ostal v najlepšem spominu, saj so bile to zame nemožne sanje, ki so se kot v pravljici izpolnile ravno meni. Za zmeraj mi bodo v spominu ostali tudi vsi slikoviti prizori, čudoviti in, iskreno, najprijaznejši ljudje, ki sem jih kadarkoli spoznala, vsi prelepi kraji, ki smo jih obiskali, ne nazadnje vsi občutki in vtisi, ki so bili res samo pozitivni in jih bom za vedno hranila svojem srcu.

Katja Potočar, učenka baleta

Kdo si ne bi želel konec novembra sleči bunde, šala, rokavic in namesto tega obleči majico s kratkimi rokavi. Ko sem izvedela, da grem v Španijo, mi je skozi glavo šinilo neskončno misli: sonce, morje, nova poznanstva, ples. Zelo nestrpno sem čakala dan odhoda. Do Španije smo potovali kar dolgo, skoraj 20 ur, zato sem bila prvi dan čisto brez energije. Že naslednje jutro smo se s plesalci spoznali med sabo. Poleg nas, Slovencev, so prišli tudi Romuni in Italijani, medtem ko so španski plesalci že obiskovali univerzo, kjer smo trenirali. Prvi dan je bil dan spoznavanja. Spoznavali smo se med sabo, koreografa kot tudi mesto. Potem pa so se začeli treningi. Hm, nisem si predstavljala, da bom vsak večer tako

utrujena. Treninge smo imeli dvakrat na dan, zjutraj štiri ure in popoldne oziroma zvečer spet štiri ure. Kar nekaj ur treninga smo namenili spoznavanju drug drugega in iskanju najboljše »koreografije«, ki bi jo vsi začutili in se dobro počutili. Tudi naš koreograf Sebastian Gomez se je zelo trudil, da je kljub utrujenosti poskrbel za pravo vzdušje in ohranjal pozitivno energijo. Veliko smo se naučili od njega, še bolj pa mislim, da smo se naučili drug od drugega. Ko nismo imeli treningov, smo hodili naokoli. Ogledali smo si mesto Murcia, odpeljali celo do morja v mesto Cartagena. Za en teden smo tudi preizkusili španski ritem življenja, kjer je vse nekoliko zamaknjeno. Pozno vstajajo in začenjajo z obveznostmi, večerja

pri njih ni nikoli pred 21. uro, tudi spat hodijo pozno. Vse skupaj smo zaključili s produkcijo na univerzi UCAM, kje smo odplesali, kar smo se naučili v teh petih dneh.

To je bila zame nepozabna izkušnja. Deset let treningov doma mi ne bi dalo toliko, kot sem tu dobila v enem samem tednu. Nova poznanstva, novo znanje, tudi potovanje mi bo za vedno ostalo v spominu. Hvaležna sem, da sem dobila priložnost izkusiti kaj takega. To se ne zgodi vsakemu, zato mi je v čast in ponos, da sem bila lahko del tega projekta.

Maja Mušić, učenka baleta

NASTOP V DOMU VIHARNIK

Glasbena šola Jesenice, oddelek Kranjska Gora, vsako leto obišče dom Viharnik. Učenci so se tudi letos predstavili in zaigrali na različne inštrumente ter pokazali, kaj novega so se naučili v tekočem letu. Slišali smo lahko zvoke flavte, violine, klavirske harmonike, kitare in klavirja. Nastop je vsako leto organiziran na dan, ko praznujemo kulturni praznik, posvečen spominu na Franceta Prešerna. Osebe tako starejšim občanom pred začetkom nastopa recitira Prešernovo poezijo s spremljavo ob kitari, ki jo omogoči Simon Kranjčan, potem pa so na vrsti naši glasbeniki, vse od prvega do osmega razreda nižje glasbene šole. Vzdušje v domu Viharnik je prijetno, osebe pa prijazno. Učenci radi pridejo nastopat, postrežejo jim s sokom in pecivom, povrhu pa so še opravičeni od pouka v šoli.

Leon Šmid, učitelj klavirja

Utrinek iz nastopa v Ljudskem domu v Kranjski Gori

SODELOVANJE Z LOKALNIM OKOLJEM - DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŽIROVNICA

Društvo upokojencev Žirovnica deluje že 68 let. Člani društva so upokojenke in upokojenci občine Žirovnica. Ena od zelo aktivnih dejavnosti društva je kultura in izobraževanje, za katero je zadolžen Ferdo Kikelj, glasbenik in član Pihalnega orkestra Lesce. V najinem pogovoru je povedal, da v društvu organizirajo predavanja, izobraževanja, kulturne večere, razstave, tečaje in obiske gledaliških predstav. Prav za večino teh dejavnosti povabijo k sodelovanju Glasbeno šolo Jesenice, oddelek Žirovnica. Pri branju predstavitev društva sem zasledila, da dajejo velik poudarek tudi medgeneracijskemu sodelovanju. Vemo, da imajo upokojenci veliko življenjskih izkušenj in znanj, ki so neprecenljiv človekov kapital. Babice in dedki lahko svoje izkušnje prenašajo na mlajše generacije, te pa jim že s samo prisotnostjo vlivajo veliko veselja in so dobrodošla popestritev njihovega vsakdanjika. Prav zaradi takšnega medgeneracijskega povezovanja naj bi človek imel v vsakem življenjskem obdobju možnost druženja, življenja in sodelovanja z vsemi generacijami, zato ne preseneča, da Društvo upokojencev Žirovnica že vrsto let aktivno sodeluje z Glasbeno šolo Jesenice, še posebej z oddelkom Žirovnica.

Društvo na leto organizira približno deset različnih predavanj in drugih prireditev. Na prav vse od njih so povabljeni tudi naši mladi glasbeniki, ki šele vstopajo na glasbeno pot. S svojimi nastopi popestrijo posebne večere društva, s tem pa naši mladi glasbeniki pridobijo možnost predstave glasbenih sposobnosti v domačem kraju. Vsakokrat so nagrajeni z velikim aplavzom in iskrenimi nasmehi, včasih se zasliši tudi kakšen »bravo«, kar našim glasbenikom pomeni še posebej veliko. To, da so poleg aplavza dobro sprejeti, občutijo še z nagrado v obliki čokolade, ki se še kako prileže po uspešnem nastopu.

V šolskem letu 2019/2020 smo imeli nekaj manj nastopov, kot je to v navadi, saj nam je načrte o sodelovanju prekrizala pandemija koronavirusa. Veselimo se dneva, ko se bo situacija umirila in se bomo lahko vrnili k »normalnemu življenju«, takrat pa bomo zagotovo svoje sodelovanje nadaljevali tam, kjer nam ga je epidemiološka situacija prekinila.

Diana Šimbera, učiteljica harmonike

SODELOVANJE FAGOTISK Z GLASBENE ŠOLE JESENICE V ORKESTRU DORELAB

V šolskem letu 2017/2018, ko sem začela poučevati fagot v Glasbeni šoli Jesenice, oddelek Žirovnica, so se na ure fagota prišle vpisat štiri učenke: Alja Ažman, ki je zaključevala nižjo glasbeno, in tri učenke v prvi razred fagota. Vse tri, Zala Ajdišek, Iza Pirih in Nika Slak, so obiskovale 3. razred Osnovne šole Žirovnica. Med seboj se dobro poznajo in spodbujajo. V začetku naslednjega šolskega leta nam je profesorica Monika Korbar prijazno posredovala vabilo, da bi igrali v priložnostnem orkestru oboistov in fagotistov, ki ga je organiziral Double Reed Lab. Zala Ajdišek in Iza Pirih sta bili takoj za. V petek, 12. oktobra 2018, in soboto, 13. oktobra 2018, smo intenzivno vadili s slovenskimi in italijanskimi oboisti in fagotisti. Z njimi je vadil tudi profesor Paolo

Calligaris, ki igra v Slovenski filharmoniji in tudi poučuje fagot. Vaje so potekale na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Prav tako tudi koncert. V nedeljo, 14. oktobra 2018, smo s skupnimi močmi izvedli Müllerjev *Koncert št. 10 v G-duru, Allegro in Rondo*. Kljub temu da sta bili Zala in Iza najmlajši udeleženci v tem orkestru, sta se na vajah in koncertu dobro odrezali. Čeprav smo na vajah, generalki in koncertu ves čas stali, hkrati pa je tudi igranje fagota naporno, sem bila prijetno presenečena, da sta mladi fagotistki vse to zmogli, saj je vaja v petek potekala celo popoldne, soboto cel dan in nedeljo celo dopoldne.

Jasna Rojc, učiteljica fagota

GLASBENA ŠOLA JESENICE IN DAROVI

a Glasbeni šoli Jesenice smo prejeli nekaj darov.

Gospod Janez Kramar je Glasbeni šoli Jesenice podaril kitaro. Ob tem nam je o njej poslal spodnji zapis z naslovom »Tisto črno kitaro, še imate ...?«. Verjetno vsi poznate pesem Vlada Kreslina z naslovom *Tista črna kitara*.

»Ni bila ravno črna, bila je običajna kitara, ki je dolgo ležala nema pri nas. Tam neke v osemdesetih letih prejšnjega stoletja jo je po nekih sorodstvenih vezeh dobil svak in kar nekaj časa je služila v alternativnem gledališču 'Veternica', ki ga je vodil znani publicist Vlado Šav. Tako je kitara pristala v naši družini, in upali smo, da nam bo naša najstniška hči izvalila kakšno melodijo iz nje. Ostala pa je nema in skoraj pozabljena. Ob selitvi pred nekaj meseci smo poskrbeli tudi zanj in jo podarili Glasbeni šoli Jesenice. Tako je končno prišla v prave roke, in veseliti bi nas, če bi ji morda z manjšimi popravki vdihnili novo obdobje življenja.«

Oddelek Glasbene šole Jesenice v Kranjski Gori je bogatejši za violino. Kot je povedal Leon Šmid, učitelj klavirja, je violino podarila gospa Desanka Filipović iz Kranjske Gore. Gospa je družinska prijateljica učenke klavirja iz oddelka Glasbene šole Jesenice v Kranjski Gori. Z njo tudi hodi na ure klavirja in pridno vadi. Gospa je stara 86 let in je bila tudi sama pianistka. Kličejo jo »Baka Kiča« oziroma samo Kiča. Nikomur ne povejte, ampak včasih se v Kranjski Gori ob pouku klavirja posladkajo tudi z njenim pecivom. Menda je zelo dobro. Gospa Desanka je leta 2019 z Brino Perkolč Railič štiriročno zaigrala tudi na Festivalu glasbenih družin, ki ga vsako leto pripravlja Glasbena šola Jesenice.

Gospa Melita Jelen pa je Glasbeni šoli Jesenice podarila sliko Kasarne slikarja Toneta Tomazina (1920-1989). Seveda Glasbena šola Jesenice domuje v Kasarni na Stari Savi. Tone Tomazin je bil jeseniški alpinist in amaterski likovnik. Zaposlen je bil kot računovodja v Železarni Jesenice. Po

hudi alpinistični nesreči, v kateri so umrli dva alpinista in dva gorska reševalca, se z alpinizmom ni več ukvarjal. Se je pa zato začel ukvarjati s slikarstvom, veliko njegovih slik je zelo temnih, svetlih barv ni veliko uporabljal. Bil je med ustanovitelji Dolika. Likovni klub Dolik (dolinskih likovnikov) so 16. februarja 1946 namreč ustanovili France Kreuzer, Jože Čebulj, Lojze Višnar, Valentin Markež, Nika Hafner, Janez Korošec, Janko Korošec in Tone Tomazin. Bili so sodelavci v železarni. V likovnem klubu Dolik se je v vseh letih odvijalo mnogo slikarskih razstav, te so si izmenjevali tudi z drugimi železarskimi mesti (Štore, Ravne) in veliko sodelovali tudi z Relikom (likovnim klubom reگیjskih likovnikov Trbovlje). Nika Hafner, žena direktorja železarne Matevža Hafnerja, je bila edina ženska v moški družbi. V sklopu Dolika so potekale tudi večdnevne slikarske kolonije in skupinska slikanja dolikovcev ob koncih tedna v naravi. Gospa Melita Jelen, ki je sliko podarila, je znana jeseniška mezzosopranistka. Sodelovala je v ženskem kvartetu, ženskem oktetu, ženskem pevskem zboru Milko Škoberne, vokalnem triu Prima Vista ter drugih priložnostnih zasedbah. Veliko je nastopala s harmonikarico Marjano Komel. Njeno življenje je bilo in vedno bo prežeto z glasbo. Tako kot je z glasbo prežeta Glasbena šola Jesenice.

Za vse darove se najlepše zahvaljujemo.

Nina Jamar, knjižničarka

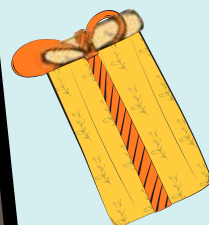
Desanka Filipović iz Kranjske Gore

Samo Arlič s podarjeno kitaro

Kasarna na Stari Savi (slikar Tone Tomazin)

PRIPRAVE NA SPREJEMNI PREIZKUS IZ KLAVIRJA

Marko Ponjavič in učitelj klavirja Leon Šmid na koncertu učencev, ki zaključujejo nižjo ali višjo stopnjo.

S

prejemni preizkus je zagotovo eden najpomembnejših nastopov v mojem življenju, zato sem se želel nanj tudi dobro pripraviti. Sem Marko

in s profesorjem Leonom Šmidom se pripravljava na sprejemni preizkus iz klavirja. Tega bom opravljal v Ljubljani in Celju.

Sprejemni preizkus na konservatoriju oziroma umetniški gimnaziji je sestavljen iz dveh delov: teorije in inštrumenta. Opisal bom, kako poteka sprejemni preizkus iz klavirja, kako sem doživel priprave nanj pa tudi to, kako je bil zadnji trenutek odpovedan in na kakšen način bo potekal v času epidemije koronavirusa.

V Sloveniji se je na konservatorij oziroma umetniško gimnazijo možno vpisati v petih različnih srednjih šolah, in sicer na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani ali Mariboru. V Celju, Velenju in Kopru je program enak, samo šolanje poteka malo drugače. V vseh treh mestih sodeluje glasbena šola z gimnazijo, na kateri pa je prilagojen program, ki se imenuje umetniška gimnazija – glasbena smer. Dopoldne je izobraževanje na gimnaziji, kjer obiskuješ splošne predmete, popoldne pa v glasbeni šoli. Konservatorij je tudi umetniška gimnazija, samo da na njem potekajo splošni in glasbeni predmeti v eni ustanovi. S profesorjem sklepava, da je beseda konservatorij prišla iz besede konzerva, konzerviran, torej bi lahko z drugo besedo rekla, da je zaprt sistem.

Na sprejemne preizkuse sva se pripravljala celo leto. Priprave so lahko kar naporne, saj za vsakim korakom, ki ga osvojiš s trdim delom, vedno sledi nov korak. V glasbi je pač tako, da je vedno prostor za izboljšave. S profesorjem Leonom dobro sodelujeva, in čeprav so izpiti resna stvar, so lahko ure polne smeha in še vedno lahko narediva konkreten korak pri skladbah. Spomnim se zadnje ure pred krompirjevimi počitnicami, ko je profesor rekel učenki pred mano, da gre lahko zdaj na počitnice, nato pa se je obrnil proti meni in malo v šali rekel: »Marko, ti ne, mi bomo vadili.« Uro sva imela tudi med počitnicami, tako da sva lahko vadila na boljših klavirjih, kot ga imava v sobi. Zastavila sva si cilj, da dosežem maksimalno stopnjo pripravljenosti, ki sem jo v tem trenutku zmožen in s tem pokažem vse svoje kvalitete. Vadila sva po več ur. Tudi nastopov je bilo veliko. Najbolj mi je v spominu ostal božično-novoletni nastop v Kranjski Gori. Na njem sem bil najbolj sproščen, verjetno zato, ker je bilo že nekaj nastopov za mano in ker profesor Leon ni imel veliko pripomb na prejšnjih nastopih.

Zahtevani program na sprejemnih preizkusih je na srednjih šolah zelo podoben, le z nekaj razlikami. Sestavljen je iz durove in molove lestvice z akordi. V Celju je treba igrati še četverzvoke. Lestvice in akordi so namenjeni predvsem temu, da se učenec spozna s klavirjem, ker prej te možnosti ni imel.

Sledi etuda, ki mora imeti določeno težavnost.

S profesorjem sva pripravila Lisztovo etudo *La Chasse*, kar v prevodu pomeni lov. Etuda je virtuoza in pianistično zahtevna skladba. V njej je veliko tehničnih izzivov, s katerimi pokažeš veliko znanja (predlagam tudi ogled posnetka na YouTubeu). Skladbe ni dobro preigravati v prehitrih tempih, ker s tem hitro pride do ritmičnih in tehničnih popačenj ter nesproščenosti. Upade tudi koncentracija, medtem ko se napake in nenatančno igranje samo še utrjujejo. Po navadi sva posamezne dele vadila z različnimi ritmi in podvajanjem not. Po veliko vajah, ki morajo biti izvedene natančno, je etuda naposled stekla.

Naslednja skladba je 1. in 2. stavek sonate enega od klasicističnih mojstrov. Predstavil se bom z Mozartovo *Sonato* v F-duru K332. Pri sonati v prvem stavku je pomembno, da je zelo ritmična, razlike med dinamiko pa morajo biti izrazite. V času Mozarta niso poznali klavirja, ampak forte piano, tako da lahko že iz imena razberemo, kakšna dinamika je bila izvedljiva. Drugi stavek je počasen. Desna roka, ki vodi melodijo skozi celotno skladbo, ima tudi kakšno hitro pasažo, ki sva jo s profesorjem vadila tako kot pri etudi, in sicer z ritmi ter podvajanjem in verižnim dodajanjem not. Verižno dodajanje not je videti tako, da si izberemo en motiv, ki ga želimo vaditi. Nato pa začnemo tako, da zaigramo prvo noto, v drugi ponovitvi dodamo še drugo. V vsaki novi ponovitvi dodamo še eno noto. Ta vaja mi je zelo parala lase in vsakič sem bil najbolj srečen, ko

sem prišel do konca. Seveda je morala biti izvedena natančno in s sproščenostjo.

Pred klasicizmom je bil barok, njegov glavni predstavnik pa Bach. Ker velja za enega najboljših skladateljev, je v programu obvezno tudi Bachovo delo. *Simfonija 2* oziroma triglasna invencija je meni osebno ena najlepših Bachovih skladb. Ker je iz časa baroka, je čisto nasprotje klasicizmu in romantiki. Dobro sem moral naštudirati fraze, da je vsaj malo zazvenelo v zvokih baroka.

In še zadnja skladba, ki je enaka na vseh sprejemnih izpitih, je poljubna skladba iz 18., 19. ali 20. stoletja. Schubert, predstavnik romantike, in njegova skladba *Impromptu*, opus 90, številka 4, ki je sestavljena iz treh delov (ABA). Tretji del je dokaj podoben prvemu, ostane nam osrednji del, ki je najbolj občutljiv. leva roka mora biti vedno tišja od desne, v desni pa morajo bolje zazveneti zgornji toni, ki so melodija. Na koncu dobimo zelo lepo harmonijo. Če sem želel, da se mi oglasijo zgornji toni, sem moral veliko vaditi tudi komolčni gib. Spomnim se, da sem s profesorjem dan pred koncertom odšel v Kranjsko Goro, kjer je takrat učil, da sem lahko v miru vadil. Njegovi nasveti so mi bili v veliko pomoč. Schuberta dolgo nisva nič preigravala, vedno sva šla počasi skozi različne dele in se pogovarjala o dinamiki, predvsem pa sva izvedla tudi razne ritmične vaje. Nekatere se je profesor spomnil tudi sam.

Zadnja, peta skladba se po šolah malo razlikuje. V Ljubljani dobiš obvezno skladbo ne-

znanega skladatelja na informativnih dnevih, točno mesec dni pred sprejemnimi izpiti. V Celju imajo branje na prvi pogled »a vista«. Koper, Velenje in Maribor pa zahtevajo skladbo slovenskega skladatelja. V Ljubljani je bila obvezna skladba skladatelja *Mompoua Jeunes filles au jardin* (v prevodu Deklice na vrtu). Vam je kaj znano? Se mi je zdelo, da prvič slišite zanjo in za skladatelja tudi verjetno.

To je celoten program, ki je potreben za sprejemne preizkuse iz klavirja. S profesorjem sva celo enkrat bila na uri klavirja pri enem od profesorjev, ki uči na Srednji glasbeni šoli v Celju, profesorju Primožu Mavriču. Profesorju Leonu sem hvaležen, da je vse skupaj organiziral, saj sem dobil veliko koristnih nasvetov. Kot sem že rekel, vadila sva tudi med počitnicami in kadar sva imela čas po redni uri. V teh dveh letih, odkar me uči profesor Leon Šmid, sem dobil veliko novega znanja, zelo mi je pomagal in me spodbujal pri samostojnem delu, predvsem pa mi svetoval, kako pristopiti k učenju nove skladbe. Zadnji teden pred izpiti mi je dal profesor povsem prosto pot, kar zadeva samo vadenje, s čimer sem dobil občutek zaupanja in pridobil samozavest.

S profesorjem sva bila pripravljena na sprejemne preizkuse, dokler se ni zgodilo nekaj neobičajnega. Tik pred zdajci so vodilni organi naše države razglasili epidemijo. Tisti teden, ko so bili izpiti v Ljubljani, je bilo šolanje še dovoljeno. Naslednji teden, ko pa bi morali biti v Celju, mi je bilo takoj jasno, da ne bo nič iz tega, saj je bila v Sloveniji razglašena epidemi-

ja. V Ljubljani je še dva dni pred izpiti veljalo, da bodo sprejemni izpiti izvedeni, zato sem celo popoldne vadil. Zvečer ob 22. uri pa je bilo na spletni strani konservatorija razglašeno, da izpiti odpadejo. Malo sem bil jezen, saj sva se s profesorjem zelo dobro pripravila. V Celju so se odločili, da bodo prvič v zgodovini šole naredili sprejemne preizkuse na daljavo, in sicer tako, da pošljemo posnetka prvega stavka sonate in poljubne skladbe, teorija pa bo izvedena prek aplikacije Zoom. V Ljubljani bodo najverjetneje preizkusi v juniju, ko naj bi lahko spet šli v šolo.

To je verjetno moj zadnji podvig v Glasbeni šoli Jesenice, ki mi je v osmih letih dala zelo veliko. Rad bi se zahvalil vsem mojim učiteljem klavirja, komornih zasedb in orkestrov, teorije, predvsem pa profesorju Leonu, ki mi je omogočil, da bom pot lahko nadaljeval na umetniški gimnaziji oziroma konservatoriju.

Upam, da se bomo kmalu spet videli, mogoče že na naslednjem koncertu dijakov in študentov. Za konec bi rad delil znani rek Ludwiga van Beethovna: »Glasba je višje razodetje kot vsa modrost in filozofija.« Na glasbeni poti so vzponi in padci, pri katerih je pomembno, da nas ne ohromijo, zagotovo pa ne bomo uspešni brez vaje. To ni nihče.

Bodite veseli, nasmejani in imejte se lepo, predvsem pa uživajte v glasbi.

Marko Ponjavič, učenec klavirja

NAŠI DOSEŽKI V SOLSKEM LETU 2019/2020

MEDNARODNO TEKMOVANJE DRUŠTVA HARFISTOV SLOVENIJE (VELENJE, SLOVENIJA)

Šolsko leto	Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica
2019/2020	Hana Žagar	Harfa	B	Bronasta plaketa	Leto Križanič Žorž

TEKMOVANJE LEONA PFEIFERJA (LJUBLJANA, SLOVENIJA)

Šolsko leto	Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
2019/2020	Eva Kramar	Violina	4	2. mesto	Natalija Šimunović	Julija Zdravec

PREDTEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV RS

Šolsko leto	Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
2019/2020	Nejc Vidmar	Trobenta	I. b	Napredovanje na državno tekmovanje	Gašper Breznik	Leon Šmid
2019/2020	Žiga Skrt Lovše	Tolkala	I. a	Napredovanje na državno tekmovanje	Boštjan Gradišek	Saša Golob
2019/2020	Lovro Geržina	Rog	I. a	Napredovanje na državno tekmovanje	Gašper Breznik	Leon Šmid
2019/2020	Anže Noč	Harmonika	I. a	Priznanje	Jan Ulčnik	
2019/2020	Luka Noč	Trobenta	I. c	Priznanje	Gašper Breznik	Leon Šmid
2019/2020	Maks Kermc	Rog	I. c	Priznanje	Gašper Breznik	Leon Šmid

TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV RS

Šolsko leto	Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
2019/2020	Lovro Geržina	Rog	1. a	Zlata plaketa	Gašper Breznik	Leon Šmid
2019/2020	Žiga Skrt Lovše	Tolkala	1. a	Zlata plaketa	Boštjan Gradišek	Saša Golob
2019/2020	Nejc Vidmar	Trobenta	1. b	Srebrna plaketa	Gašper Breznik	Leon Šmid

TEKMOVANJE DAVORIN JENKO (BEOGRAD, SRBIJA)

Šolsko leto	Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
2019/2020	Mojca Možina	Flavta	B (predkategorija)	2. nagrada	Barbara Einfalt	Julija Zdravec
2019/2020	Lara Reš	Flavta	A	3. nagrada	Barbara Einfalt	Julija Zdravec
2019/2020	Sara Sedovšek	Flavta	A	3. nagrada	Barbara Einfalt	Julija Zdravec

SIMON KRAJNČAN IGRA TÁRREGO

Že kot učenec na nižji glasbeni šoli sem na glasbenike, ki so posneli svojo zgoščenko, gledal kot na nekakšne glasbene super junake. Takrat se mi je to zdelo povsem nedosegljivo. V srednji glasbeni se je to spoštovanje samo še stopnjevalo, videl pa sem, da je z vestnim delom in vsakodnevno vajo marsikaj mogoče. Najprej so se začeli koncerti, v katerih sem kljub tremi, ki se pred koncertom prikrade prav vsakič, zelo užival. Možnost pokazati plodove svojega ter v primeru komornih skupin skupnega dela in muziciranja se mi še danes zdi velik privilegij.

S snemanjem smo najprej začeli s Slovenskim kitariskim kvartetom, s katerim smo posneli nekaj skladb, ki so izšle na avtorski zgoščenki skladatelja Miroslava Lončarja in samostojni zgoščenci s slovensko glasbo Izidorja Erazma Grafenauerja. Prav tako sva se snemanja lotila z Aljošem Vrščajem, a sva obtičala nekje med skladbami. Ko bo čas, bova tudi te posnela do konca.

Francisco Tárrega (rojen 21. novembra 1852, umrl 15. decembra 1909) je bil največji španski kitarist druge polovice devetnajstega stoletja. Pisal je samo za kitaro in skoraj izključno kratke skladbe, po vzoru klavirskih miniatur Schumanna, Chopina in Mendelssohna. V njegovo glasbo sem se zaljubil že kot srednješolec in sem jo pogosto izvajal na raznih koncertih, nastopih, prireditvah. Ideja, da bi posnel celotno zgoščenko samo z njegovimi skladbami, je bila prisotna že nekaj časa, nato pa sem na snemanjih s kvartetom spoznal odličnega kitarista, takrat našega producenta Alena Garažiča, ki me je spodbudil, rekoč, zdaj je pa res že čas, da te skladbe tudi posnamem. In prav je imel.

Snemanja so potekala v cerkvi v Škofljici, kjer je akustika res fantastična, zabavno pa je bilo tudi to, da sva snemala izključno ponoči, od desete ure naprej, ko se je promet zunaj naposled umiril. Kar nekajkrat sva morala kakšen del skladbe ponoviti, ker naju je zmotil avtobus ali pa kakšen nočni dirkač.

V žaru snemanja sem vadil kar precej in včasih tudi na silo, kar me je drago stalo, saj sem si nekje vmes vnel živce v roki. To je pomenilo, da kar nekaj mesecev nisem nič igral in je snemanje zastalo. Takrat nisem bil najsrečnejši človek na svetu, sem se pa kljub temu marsičesa naučil: da pretiravanje ni zdravo in da si je za stvari, ki nam veliko pomenijo, treba vzeti čas.

Po slabem letu počitka sva snemanje z Alenom le zaključila in zgoščenka je bila nared. Na njej lahko najdete skladbe različnih značajev, od mazurk, pavan, preludijev do valčkov, pa še kaj bi se našlo. Ker so se časi od takrat, ko so bile zgoščenske edina možnost poslušanja glasbe, zelo spremenili, lahko vse skladbe najdete tudi na internetnih medijih, kot so iTunes, Deezer, Spotify. Kdor pa bi želel, lahko mirno potrka na vrata učilnice 1, kjer lahko dobi tudi zgoščenko, da ne bo vse tako neotipljivo.

Simon Krajncan Fojkar, učitelj kitare

MOJI PRVI JAVNI NASTOPI

Zaprem oči in si v glavi zapojem začetek skladbe. Spomnim se na napotke, ki mi jih je dal učitelj. Roke imam potne; še dobro, da mi je mami pripravila bombažni robček, v katerega si jih hitro obrišem. Korepetitorica se mi nasmehne in reče: »Saj bo šlo.« Samodejno se ji nasmehnem nazaj in prikimam. Poskušam ugotoviti, koliko skladbe je še ostalo nastopajočemu pred mano. Močneje stisnem instrument in začutim, kako močno mi bije srce. Slišim aplavz in se v trenutku streznim od treme. »Zdaj gre zares,« si rečem. Z odra stopi nasmejan fant, meni pa že pripravljajo stol. Zakorakam na oder, za petami mi sledi korepetitorica. Postavim špico violončela obse, se priklonim in udobno namestim. Malo imam krivo postavljen stol, zato ga večkrat popravljam. Ljudem v dvorani je to zabavno in se nasmihajo. Globoko zadiham, ponovno zaprem oči in še zadnjič pomislim, na katere stvari moram paziti na začetku skladbe. Močno se zabliška iz dvorane, saj fotograf uporabi premočno bliskavico.

Malo se ustrašim, a se takoj osredotočim na naslednji takt. Ko končam, zaslišim zelo glasno ploska-

nje. Takoj se nasmehnem in se rahlo priklonim.

Na Glasbeni šoli Jesenice javne nastope organiziramo enkrat mesečno. Gre za nastope, na katerih se predstavijo boljši učenci različnih instrumentov, pa tudi komorne zasedbe, baletniki in včasih celo orkestri, kar pomeni, da so raznoliki in zanimivi za poslušalce. Tako za učence kot za učitelje predstavljajo taki dogodki dodatno motivacijo, ki nas popelje na višjo raven. Učencev namreč ne pripravljamo samo na lepo odigrano skladbo, ampak še na cel kup drugih stvari, ki se gledalcem morda zdijo samoumevne: spopadanje s tremo, samozavesten prihod na oder, lep priklon na začetku in koncu, priprava stola, koncentracija pred in med igranjem skladbe, komunikacija s korepetitorjem ali glasbeniki v komorni zasedbi.

Spomin na moj prvi javni nastop je zelo prijeten, močan blisk iz dvorane pa mi je priskrbel tudi fotografijo. Danes, ko sem sam učitelj, si iskreno želim, da bi tudi mojim učencem njihov prvi javni nastop ostal v najlepšem spominu.

Arslan Hamidullin, učitelj violončela

Nastop ob predstavitvi knjige *Elegija* Natalije Šimunović v Čopovi rojstni hiši (nastopila sta violinistka Eva Kramar in kitarist Urban Sedlar)

PETER KOPAČ

Peter Kopač je priznani slovenski skladatelj in tudi pianist, rojen na Jesenicah. Bil je dolgoletni ravnatelj Glasbene šole Škofja Loka. Leta 2019 je dopolnil sedemdeset let svojega življenja.

Rojeni ste na Jesenicah, kjer ste začeli tudi svojo glasbeno pot. Kakšni so po dolgih letih spomini na Jesenice?

Spomini na takratno glasbeno šolanje, od leta 1958 do 1964, so bolj skromni, z edino izjemo, ko me je prvi dve leti Nauk o glasbi in klavir učila profesorica Breda Bidovec. Z njeno preselitvijo v Ljubljano se je pomanjkanje kakovostnega kadra za poučevanje v Glasbeni šoli Jesenice samo še poglobilo.

Izhajate iz glasbene družine?

Ne izhajam iz glasbene družine.

Šolanje ste nadaljevali v Ljubljani na Srednji glasbeni in baletni šoli. Lahko poveste kaj o tem?

Vpisal sem se na teoretsko-pedagoški oddelek. Vsa leta šolanja sem stanoval pri zasebnikih, nikoli v internatu. V najlepšem spominu imam sobo v Šiški, blizu Pivovarne Union, kjer sem lahko imel svoj pianino. Sobo sem si delil s Francijem Ambrožičem, nekdanjim priznanim baletnikom in baletnim pedagogom, tudi Jeseničanom. Imel sem lepo pot do šole, skozi park Tivoli.

Diplomirali ste iz kompozicije in klavirja na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kompozicijo ste študirali pri znamenitih Lucijanu Mariji Škerjancu in Urošu Kreku. Kakšni so spomini nanju?

Oba profesorja imam v lepem spominu. Lucijan Marija Škerjanc je imel skoraj enciklopedično glasbeno razgledanost. Bil je strogi profesor. Pisanje motetov in madrigalov v renesančnem slogu ter analize Bachovih del (WTK, Sonate in partite za violino solo) so predstavljali dragocen prispevek k mojemu glasbenemu razvoju. Kar mi je od njegovega pouka najbolj ostalo v spominu, je bil njegov način razmišljanja. To je v meni pustilo sled in me vodilo k lastnemu ustvarjanju. Za časa študija pri njem sem orkestriral pet njegovih preludijev za klavir. Arhivsko je skladbe posnel Simfonični orkester RTV Slovenija s Samom Hubadom. Posnetek še danes predvajajo. Pod njegovim mentorstvom sem napisal eno svojih najboljših del, 12 preludijev za klavir. Uroš Krek je bil najprej moj učitelj kontrapunkta in harmonije. Njegova največja odlika je bila, da je izhajal iz žive glasbe. Prevedel je Jeppesnov kontrapunkt, ki izhaja izključno iz Palestrinovega sloga, tako da so bile vse vaje iz kontrapunkta

Peter Kopač

v tem slogu. Njegov praktični pristop k analizam del skladateljev, ki so bili pomembni z vidika razvoja harmonije, je bil jase, nazoren, zlasti pa pogled na harmonijo 20. stoletja. Njegova razlaga učbenika *Harmonija 20. stoletja* Vincenta Persichettija je odprla vrata k različnim glasbenim usmeritvam, katero pot je kdo izbral, pa je prepustil študentom samim. Z njim sem se dobro ujel, ker sva imela podoben glasbeni okus, predvsem za glasbo 20. stoletja. Moji prvi skladbi, ki sem ju napisal pri njem, sta bili *Sonatina* za flavto solo ter *Rubajati* Omarja Hajama za sopran in klavir, skladbi, ki se še danes izvajata.

Kdo vse pa vas je poučeval klavir?

Na srednji stopnji profesorici Maša Bohinjec in Gita Mally, na Akademiji za glasbo profesorici Zdenka Novak in Hilda Horak.

Kaj pa bi lahko povedali o Zdenki Novak in Hildi Horak? Menda se njun vpliv odraža tudi v vaših skladbah za ta inštrument?

Pod mentorstvom Zdenke Novak sem naštudiral svoje preludije in jih tudi prvič izvedel na nastopu študentov Akademije za glasbo. Profesorica Novakova je v meni videla tudi pianistični talent in me spodbudila k pogostejšemu vadenju, zato sem pozneje vpisal tudi klavir. Profesorica Novakova je bila odlična pianistka. Kar je bilo z mojega vidika kot skladatelja pomembno, je bilo spoznanje baročne suite, zlasti 5. in 6. francoske suite J. S. Bacha, kjer sem bil deležen natančne razlage, tako forme kot tudi interpretacije. Poleg tega imam v posebnem spominu Hindemithova dela za klavir (*Ludus tonalis*, klavirske sonate), ki so izpod njenih prstov zvenela brezhibno. Nekaj interludijev in fuž iz zbirke *Ludus tonalis* sem pod njenim mentorstvom tudi sam igral ter spoznal poseben slog enega od velikanov 20. stoletja. Prav v tistem obdobju študija klavirja pri njej je profesorica Novakova izvedla Koncert za klavir in orkester L. M. Škerjanca, kar je meni predstavljalo posebno doživetje. Profesorica Hilda Horak me je še zlasti vpeljala v svet francoske

klavirske glasbe (Debussy, Ravel, Messiaen, Boulez) in mi (po zaslugi hčerke Marine, ki je takrat študirala v Parizu) posredovala najnovejše interpretativne poglede v igranju francoske glasbe.

Ste avtor tako solističnih kot vokalno-instrumentalnih, komornih ter orkestralnih del. Opus je obširen. Kaj bi sami lahko povedali o vaših skladbah?

Sam težko kaj povem o svojih skladbah, zato raje podam nekaj mnenj drugih:

»Da je neka sodobna skladba pri nas komaj znanega Slovenca, Petra Kopača (1949), požela največje ovacije, je vsekakor pripisati občudovanja vredni izrazni sili 'Glockenspiel' sonate, ki predvsem s sredstvi minimalistične glasbe in včasih vratolomno virtuoznostjo dikcije, ob motivični redukciji, dosega največjo stopnjo napetosti. Fedulajewa je tukaj izrisala podobo sodobnega skladatelja z izrazitim občutkom za velike učinke in skoraj dramaturško inscenacijo.« (Reinhard Palmer, Süddeutsche Zeitung, 18. november 2013, Nr. 266)

»Eden od mnogih elementov glasbe Petra Kopača, ki se me globoko dotakne, je silna nežnost, ki sije svetlo in vztrajno, kakor luna. Ta globoka čustvena, prodorna, močna, povzdigujoča nežnost ali svetloba (vsaj tako jo sam doživljam), je bila vedno del njegovega izraznega jezika.« (Jeffrey Cohan, ameriški flvtist)

»Navdušen sem nad vse bogatejšim in osredotočenim harmoničnim tkanjem, ki se vrti, povezuje ter prepleta instrumente na edinstven in čudovit način. To je glasba, ki izpolnjuje moje poustvarjalne glasbene sanje.« (Jeffrey Cohan, ameriški flvtist)

Nekaj vaših del je posnetih tudi na zgoščenkah. Skladbe je na dveh zgoščenkah med drugim posnel tudi vaš sin, violinist Andrej Kopač. Kako je poslušati svojega sina, ko igra skladbe, ki ste jih vi napisali?

Glavnina mojih del je posnetih na štirinajstih zgoščenkah, od katerih sta dve samostojni, tretja pa je v pripravi. Andrejeve interpretacije mojih violinskih skladb so na vrhunski ravni, tako v tehničnem kot tudi umetniškem pogledu, in zame več kot prijetno poslušanje.

Kje vse so že izvajali vaše skladbe?

Moje skladbe so izvajali v naslednjih državah: Avstrija (Dunaj), Italija (Rim), Hrvaška (Zagreb), Srbija (Beograd), Švica (Ženeva), Nemčija (Freising), Nizozemska, Litva, Velika Britanija (London, Manchester), Rusija (Moskva), Bolgarija (Sofija), Iran (Teheran), Kitajska, ZDA (Seattle, Washington, Las Vegas, Phoenix, Princeton) in pa seveda po vseh slovenskih mestih.

Kako je potekala vaša službena pot?

Moja prva zaposlitev je bila korepetitor baleta na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani (1977), zatem sem bil zaposlen

kot učitelj klavirja na Glasbeni šoli Jesenice (1978-80). Od leta 1980 do upokojitve je bilo moje službeno mesto v Glasbeni šoli Škofja Loka. Najprej sem bil učitelj klavirja, korepetitor in knjižničar, zadnjih enajst let pa ravnatelj. Od leta 1996 do 2003 sem poučeval glasbenoteoretične predmete (kontrapunkt, harmonija, oblikoslovje) v Srednji glasbeni šoli v Celju. To so najlepši spomini mojega službovanja, saj sem to delo najraje opravljal.

Kaj pa bi lahko povedali o Glasbeni šoli Škofja Loka? Kako bi jo lahko primerjali z Glasbeno šolo Jesenice?

Če pripovedujem o času okoli leta 1980, je bila razlika med šolama zelo velika. Na Jesenicah v takratnem vodstvu šole ni bilo popolnoma nobene vizije razvoja, zato je šola nazadovala, vsi pomembni učitelji pa so tako ali drugače zapustili šolo. Glasbena šola Škofja Loka je bila takrat na začetku razvoja, vodstvo šole pa v zaagonu z željo po nenehnem izboljševanju kadrovskih kapacitet in standardov za izboljševanje pogojev uspešnega dela z učenci. Dandanes je situacija drugačna, šoli sta si enakovredni, kar gre zasluža vodstvu Glasbene šole Jesenice, ki je znalo pritegniti kakovosten kader, izboljšati delovne pogoje in ustvariti prijetno vzdušje v kolektivu, enemu od pogojev za uspešno delovanje.

Tudi vaša žena, Vida Kopač, je diplomirala na oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani in poučevala glasbo na Gimnaziji Kranj ter magistrirala na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. Se vsi v vaši družini ukvarjate z glasbo?

Vsi smo se in se še vedno ukvarjamo z glasbo.

Vaše skladbe so odmevale tudi na abonmajskem koncertu Glasbene šole Jesenice. Na njem je sodeloval tudi vaš sin, Andrej Kopač, ki je zaključil diplomski (Celovec, Ljubljana) in podiplomski študij violine (Ljubljana), obenem pa je član Simfoničnega orkestra RTV Slovenije. Ste bili z večerom zadovoljni?

Z večerom sem bil zelo zadovoljen, najlepša hvala ravnateljici, mag. Martini Valant, za povabilo!

Kakšni pa so načrti za prihodnost?

Končno imam dosti časa za komponiranje, od leta 2018 sem veliko napisal, med drugim tudi *Koncert za orgle in orkester*. Upam, da mi bo zdravje čim dlje služilo, le tako bo moj opus še obsežnejši.

Najlepša hvala za vaše odgovore.

Nina Jamar, knjižničarka

PLESNO USTVARJANJE V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

Plesno-gibalno izražanje ima pri otroku izreden pomen za njegov telesni, gibalni, intelektualni, čustveni in socialni razvoj. To ugotavljajo različne raziskave kot tudi prakse v vrtcih in šolah. Pri vzgoji in tudi izobraževanju vedno stremimo k celostnemu razvoju otroka, pozneje mladostnika. Z besedo celostno pa zaobjamemo vsa področja človeškega obstoja, psihično in fizično raven oziroma um in telo. Pri vzgojno-izobraževalnem procesu gre tako za telesne, doživljajske, miselne kot tudi socialne dejavnosti (Kroflič, 1999).

Doživljajske dejavnosti v predšolskem obdobju so torej tiste, ki so zelo pomembne. Otroci prek plesa, ustvarjalnega giba najprej doživljajo stvari, ki jih večinoma še težko opišejo in pokažejo. Igra vlog, vživljanje v zgodbe – dramatizacija, domišljajske dejavnosti, prosto gibanje in ples so tiste dejavnosti, ki se najbolj zasidrajo v otrokovo notranjost. Pri plesnem ustvarjanju oziroma izražanju je za otroka sam proces pomembnejši od rezultata. Tako je zapisano v *Kurikulu* za vrtce. Vzgojitelj oziroma mentor naj zato ne spodbuja shematičnosti in naj čim manj posega v otrokovo naravno izražanje z gibom in v občutenje teža. Vse umetniške dejavnosti v predšolskem obdobju naj bi sledile prepričanju, da otrok sam raziskuje, išče in najde odgovor pri rešitvi neke naloge oziroma problema. S spoznavanjem kulturno-umetno-

stne vzgoje oziroma s spoznavanjem umetnosti in vpeljevanjem te v vzgojno-izobraževalni proces otrok namreč pomembno razvija kognitivne in socialne veščine, hkrati pa se razvija na čustvenem in doživljajskem področju.

Pri plesnem udejstvovanju otrok v predšolskem obdobju naj bo poudarek na igri, lastnem izražanju, domišljiji, prostem ustvarjanju, izmišljanju, občutenju giba in spodbujanju veselja do plesa. Prav tako pa tudi na spoznavanju lastnega telesa in njegovih gibalnih zmogljivosti ter radosti do gibanja v širšem pomenu.

Kot nekdanja plesalka in zdaj baletna pedagoginja izhajam iz plesne stroke, zato poleg pedagoških načel in dožnanj v svoje delo vključujem tudi smernice, ki bodo oziroma že vplivajo na dober razvoj gibalnih vzorcev, telesne koordinacije, elastičnosti v sklepih in mišicah. Poudarjam pravilno telesno držo, spodbujam občutenje posameznih delov telesa, pravilno postavitve stopal na podlagi in podobno. Otroci najprej občutijo različne oblike hoje, vadijo poskoke, kotaljenje in plazenje ter spoznavajo kakovost giba (hitro, počasi, valovanje, lebdenje, mehko, odrezavo). Pozneje pa spoznavajo osnovne plesne zakonitosti, položaje in prve prave korake. Pomembno vlogo ima tudi glasba. Ta je namreč eden od temeljev za izražanje in celostno občutenje plesanja. Izbrana mora biti

skrbno in z jasnim namenom, predvsem pa mora biti kakovostna. Vsak plesni pedagog mora razumeti in vedeti, zakaj jo je izbral v določenem trenutku. Pri plesu se glasba in gibanje dopolnjujeta oziroma je glasba v pomoč pri izvajanju določenih vaj in korakov. Uporabimo jo lahko tudi kot vodilo, kjer z gibom prosto sledimo njenemu značaju. Takrat govorimo o spontanem, prostem plesu oziroma improvizaciji. Vsekakor je pri urah v ospredju klasična glasba, večinoma instrumentalna, na primer kratke klavirske etude za pouk baleta ter odlomki znanih orkestrskih skladb in baletnih predstav. Prevladuje pripovedna baletna glasba, primerna prav za predšolsko obdobje. Poigramo se tudi z občasnimi izleti v svet etno glasbe, otroških vokalnih pesmi in poznanih skladb, izštevank, pripovedi ...

Pri delu s predšolskimi otroki v plesnih programih tako nikakor ne smemo zanemariti teh vodil. Balet je umetnost, ki vsekakor zahteva določeno psihofizično zrelost, ki je otroci v tem obdobju zagotovo nimajo oziroma je še ne morejo razviti. Za otroka je zato veliko bolje in bolj zdravo, da se udeležuje plesne dejavnosti, ki poteka po zgoraj omenjenih načelih. In plesni program za predšolske otroke v naši glasbeni šoli vsekakor sledi temu.

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

METODA WILLEMS

Kmalu po rojstvu prvega otroka sem začela razmišljati, kaj bi mu kot mama rada v otroštvu omogočila. Meni je glasba v življenju dala veliko lepega in zelo sem vesela, da so z glasbo povezani moj poklic kot tudi vsi moji konjički. A kljub temu svojih otrok ne bi rada obremenila s pričakovanjem, da postane ta poklicna glasbenika. Najbolj si želim, da bi imela rada glasbo, da bi rada pela in da bi jima glasba bila zvesta spremljevalka, a obenem kreativna dejavnost njunih življenj. Ko sem pregledovala različne metode, sem

ugotovila, da je rešitev metodološki sistem po Edgáru Willemsu, ki omogoča vse to, hkrati pa nudi tudi odlično osnovo za morebitno nadaljevanje z igranjem inštrumenta.

Edgár Willems se je z glasbo resneje začel ukvarjati šele pri petintridesetih letih. V zelo kratkem času je pridobil glasbeno izobrazbo in spoznal, da so obstoječe pedagoške prakse za otroke zelo zahtevne in abstraktne, zato je menil, da bi bilo nujno treba iskati temelje za uspešno pedagoško delo v

pristnem življenjskem okolju. Njegov pristop k pedagoškemu delu temelji na dejstvu, da je občutek za glasbo potencialno navzoč v vsakem človeku in da ga je s primerno vzgojo mogoče prebuditi ter ga razvijati že od ranega otroštva naprej. Življenje je posvetil snovanju sistema, ki omogoča sistematično vodenje otrok od približno tretjega leta starosti. Otroci prek vodene igre intenzivno razvijajo glasbene sposobnosti in pridobivajo glasbena znanja.

Glasbeno uvajanje, program predšolske glasbene vzgoje po Willemsu, je sestavljeno iz treh stopenj, vsaka od njih pa vsebuje učne vsebine, ki jih v okviru posamezne

ZAKAJ RAVNO K BALETU?

Baletke na božično novoletnem nastopu v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah

Zakaj otroka vpisati v glasbeno šolo v plesni program? In zakaj ravno na balet? Odgovorov na to vprašanje je veliko in najbrž je vsak po svoje pravilen. Deklice največkrat očarajo bleščeča krilca, dresi, baletni kostumi in živahne barve. Prav to, kar fante na prvi pogled nekoliko odvrača. Vendar pri baletu še zdaleč ne gre samo za to. Balet je namreč veliko več od tega, zato je škoda, da je med starši in otroki velikokrat predstavljen in obravnavan tako površinsko. Na kratko bom navedla le nekaj prednosti, ki dobro vplivajo na razvoj otrok in pozneje mladostnikov, tako deklet kot fantov.

Balet je vsekakor vzgoja in izobrazba. Je dosledno delo, obenem pa ples, glasba in gledališče v enem. Otroke vodi v svet umetnosti in jih uči ceniti estetiko gibanja. In vse to skozi natančno, fizično zahtevno delo z lastnim telesom in umom. Z učenjem baleta širimo splošno razgledanost na področju klasične in sodobne umetnosti. Razvijamo tudi svoje umske sposobnosti. Sprva lahka gibalna zaporedja postajajo čedalje bolj kompleksne in sistematično zasnovane koreografije. S tem gradimo bogat gibalni spomin, telo pa učimo dražljaje iz možganov prevajati v korake in elegantne, koordinirane gibe telesa.

Nekateri otroci se skoncentrirajo težje, spet drugi lažje. Prav vsi ljudje pa se v tem urimo vse življenje. Balet kot zelo strukturiran pouk zahteva sistematičnost, natančnost in osredotočenost že zelo zgodaj. Jasen cilj in vztrajnost sta besedi, ki ob obiskovanju baleta zagotovo postaneta del osebnosti mladega plesalca oziroma plesalke.

Vsaka primerna fizična aktivnost na telo vpliva blagodejno. Pri baletu pa ob tem telo tudi premišljeno in nadzorovano raztezamo ter skrbimo za prožnost v mišicah in sklepih. Učimo se o lastnem telesu in njegovih zmogljivostih. Velik poudarek je na pravilni in elegantni telesni drži kot tudi prostorski orientaciji.

Ples je užitek in hkrati zabava. Ko enkrat začutiš notranjo svobodo, medtem ko plešeš, se k temu z veseljem vračaš vse življenje. Ne nazadnje pa se pri baletu učimo tudi javnega nastopanja. S tem gradimo samozavest in pridobivamo izkušnje stanja na odru, v gledališču. To so dragocene izkušnje za vse življenje. Kljub poudarku na preseganju samega sebe in individualnosti je balet skupinski pouk. Učenje koreografij, plesanje v skupini, nastopanje skupaj in pred vrstniki vsekakor razvijajo socialne veščine, ki jih na takšen način drugje težje razvijemo.

Balet zahteva dolgo obdobje učenja. Začne se z osnovami, ki se dolga leta samo še nadgrajujejo. V obdobju odraščanja se lahko zgodi marsikaj. Menim, da otroci potrebujejo spodbudo, razumevanje in čas, da se razvijejo in dozori. Potrebujejo podporo staršev in učiteljev. Otroku z vpisom v baletno šolo ponudimo vpogled v baletno umetnost in baletno šolanje, vendar najprej in predvsem pri tem upoštevamo otrokove želje. Če se za balet odločijo, je prav, da pri tem vsaj nekaj časa vztrajajo ter k šolanju pristopajo resno in odgovorno. S tem mislim tudi na starše, ki s(m)o prvi vzgled svojim otrokom. Prav je, da pri sebi premislimo, kam otroka vpišemo in zakaj ter ga pozneje pri tem spodbujamo.

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

stopnje otroci usvojijo. Pri vsakem učencu ločeno moramo učitelji vedeti, kako razvijati razvoj splošne sposobnosti poslušanja kot tudi razvoj specifičnih sposobnosti. Upoštevati je treba dejstvo, da poslušanje pogojuje tri pomembne sposobnosti: slušno zaznavanje, čustvena odzivnost na slišano in analitično, zavestno poslušanje. Te tri sposobnosti pogojujejo učiteljev način poučevanja in različne možne načine razvijanja poslušanja.

In tako sem šla na izobraževanje. Z najvišjo možno umetniško izobrazbo sem se podala novemu izzivu naproti. Želela sem sistem spoznati bolj poglobljeno. Ni mi žal, a je bilo

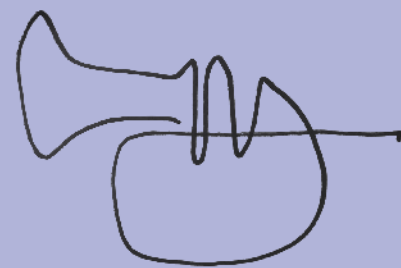
precej zahtevno. Bodoči učitelji smo morali pokazati ne samo veliko glasbenega znanja, temveč tudi psihološke osnove pedagoškega dela in poznavanje razvojnih značilnosti otrok. Močno smo morali napredovati na kreativnih glasbenih področjih, saj sistem temelji na improvizaciji, invenciji in drugih oblikah glasbenih dejavnosti, ne nazadnje pa smo vsa ta znanja morali vsakoletno dokazovati tudi na preverjanjih. Izobraževanje je trajalo tri leta, vsako drugo soboto smo odkrivali skrivnosti sistema, potem pa pridno pisali domače naloge, snemali učne ure, razmišljali in vadili. Na koncu smo tisto leto diplomu opravljali v Valencii v Španiji. Tja smo prišli študentje iz Francije, Italije, Špa-

nije, Kolumbije, Brazilije, Švice in Slovenije. Bila je enkratno doživetje. Diplomno smo opravljali tri dni, v treh ločenih sklopih. Komisija je bila zelo stroga in le redkim je uspelo prvič. Teža uspeha sem bila zelo vesela. Zdaj lahko opazujem napredek svojih otrok, ko se igramo po sistemu Edgárja Willemsa. Hvaležna sem, da sem lahko pridobila ta znanja. Ker me je študij zelo zaznamoval, vse pridobljeno znanje nosim s seboj v službo. Prepričana sem, da so tudi moji učenci deležni veliko stvari, ki jih sicer ne bi bili, če se ne bi podala na to pot.

Eva Jelenc Drozg, učiteljica kitare

Zamišljene variacije

Ana Poljanšek Žagar

Variacija 1

Variacija 2

Variacija 3

Allegro

4

6

p

mp

Variacija 4

Moderato ♩ = 100

7

12

f

p

mf

3

VELIKONOČNI ZAJČEK

Povedala vam bom zgodbo o velikonočnem zajčku. Malce nenavadnem, takšnem, ki je zaprt v karanteni, rad je čokolado in igra violino. No, violine ne igra vedno rad. Ker škripa in je sploh ni lahko pol ure držati v čudnem položaju pod brado.

Ampak mama zajklja je rekla: »Kar si začel, pri tem vztrajaj.«

Zato je vsak torek in vsak petek hodila v glasbeno šolo, da je zajčka spustila v učilnico. Ko je hotela pokukati, kaj se dogaja v njej, jo je zajček napodil: »Ne boš, mami, sam bom tul!«

Pa je prišla karantena. Zajček je prvič slišal za to. In to pomeni, da tudi v šolo ne gre. Je res? Usta so se mu raztegnila v nasmešek. To pomeni, da lahko utrujena violina lepo počiva v svoji topli škatli in podaljša zimsko spanje. »Odlično,« si je rekel zajček in odprl novo čokolado. Počitnice na obzorju!

Prvi dan je pogledal deset serij risank in pokusil tri sorte čokolad s krispijem. Vsakič si je temeljito zdrgnil zobke. Ko je mami rekla, da bi bil čas za violino, zajček ni imel časa. Umiva si namreč zobke. Mami, ne vidiš?

Naslednji dan je zajček petnajstkrat počesal svoja ušesa in jih spletel v kitke, zgladil s krtačo, vpletel vanje pisane trakove, zraven pa pomeril vse pisane srajčke.

Mami je rekla: »Kaj pa violina?«

»Oh, mami! Nimam časa.«

Res čudno, da mami tega sama ne opazi.

Ta zajček je poleg čokolade oboževal tudi pico. Tudi če je bila brez korenčka, kar je bilo redko, saj je mama zajklja skrbela za zdravo življenje. Tretji dan karantene je torej zibal zdravo pico s korenčkom, potem pa je bil zeeeeelo zaposlen z igranjem igrice na telefonu. Ni razumel, od kod naj si za božjo voljo odtrga malo časa za violino, kar je predlagala mami.

Četrty dan karantene sta z mamico odskakljala na zrak. Zrak je dober. Nasiti te bolj kot čokolada, v zraku pa ptice pojejo kot še nikoli poprej.

»Mami, kje so bile ptice, ko na svetu še ni bilo karantene?« vpraša zajček.

Mami gleda, posluša, a ne zna odgovoriti. Potihoma razmišlja: saj so bile ptice, ampak verjetno ne tako glasne. Hrup avtomobilov je udušil njihovo petje. Namesto odgovora vpraša zajčka: »Kaj pa violina, zajček? A tvoja violina ne bo nič pela?«

Takrat so zajčka zasrbeli prstki. Doma je zdirjal k speči violini, odprl škatlo in na zaspani inštrument zaigral nekaj visokih tonov, kot bi hotel oponašati ptičje petje. Mamica je bila vesela, pa tudi violina. Sosedje so bili pomirjeni. Pa vendar ne bo konec sveta – sosedov zajček spet vadi violino.

Sedmi dan karantene je mami zajklja napeljala računalnik v zajčkovo sobo in na ekranu se je prikazala učiteljica violine. Zajčka je skoraj kap. »Dober dan, učiteljica. A boste malo čokolade?«

Učiteljica se je nasmejala. Kot bi se nič ne zgodilo, je začela zajčku pomagati vaditi violino.

Violina se je čisto polenila tam v škatli! Pozabila je, kje je nota cis in

Pouk violine na daljavo

kako mora lok teči po njenih strunah. Zato je prvo uro protestirala. Ona vendar potrebuje spremljavo klavirja, ne pa tega, da se njen zvok prenaša in pači po internetni povezavi!

Mami zajklja, ki je prej ostajala pred vrati, pa je uživala. Zdaj je razumela, zakaj mora lok teči naravnost, zakaj mora zajček stati pokonci in tudi to, kje najdeš cis, je izvedela. Po dveh tednih karantene je znala mami zajklja cis že poiskati v notah in ga prepoznati v vsaki skladbici. Tale, z lojtro spredaj, je rekla zajčku, ki mu je šla mami že na živce, ker je preveč vedela.

»Mami, to ni lojtra, to je višaj!« je sitnaril.

»Tiho in poravnaj lok,« je rekla mami, učiteljčin nasmešek pa se je razpotegnil čez ves ekran.

Da ne bom predolga, daljša kot karantena, povem samo še to: jaz sem učiteljica velikonočnega zajčka, pa tega sploh nisem vedela. Nisem opazila in nerodno mi je, da moram to priznati. Mislila sem, da k meni hodi deklica Lerina, zdaj pa vem, da je to ljubeč velikonočni zajček, ki misli na svojo violino in jo igra, čeprav je včasih preveč zaposlen s čokolado, igrice in lišpanjem. Ko sliši ptičje petje, se spomni, da zna tudi on peti. Takrat mu skupaj z mamo zajkljo pomagava, da petje na violini postaja vse bolj podobno žvrgolenju, ne pa škripanju.

Vas zanima, kako sem izvedela, da je deklica Lerina velikonočni zajček?

Na velikonočni petek sem končala uro z učenko, buljila v ekran, se podrgnila po ušesih, ki so me že ščemela od elektronskih zvokov, in klicala novo učenko Lerino na Zoom srečanje, da opravi uro. Za trenutek sem zaprla oči, ki so me že peklo od celodnevne žarčnje ekrana. Naenkrat slišim: »Dober dan, učiteljica.«

Odprem oči in zdi se mi, da jih moram spet zapreti. Točno to naredim, kajti mogoče bo potem zajec, ki se je prikazal v mojih očeh, izginil. Ne, nisem nora – še nihče ni znorel od pouka na daljavo, si potihoma rečem. Spet odprem oči: velikonočni zajec se smeji v ekran, njegova barvasta oblekica se ujema s pisanimi trakovi v lepo skrajšanih ušeskih in pod bradico nasmejanega zajčka z umitimi zobki čaka violina. Seveda, Lerina je zajček, jaz pa tega sploh nisem opazila. Glasno jo pozdravim, od veselja mi kar malce zadrgne grlo, kajti – nima vsak učitelj te sreče, da uči velikonočnega zajčka – to vam je seveda jasno!

Tistega dne sem bila na uri prizanesljiva in še napačno igranje mi ni izbrisalo nasmeška z ust. Tako ali tako je mama zajklja napela svoja ušesa in bo že postavila tisti cis na svoje mesto, si mislim in uživam v igranju velikonočnega zajčka. Ko končava, mi pomaha in v njegovem nasmešku vidim, da je violina včasih boljša kot čokolada in pica s korenčkom. To pomeni, da je celo pouk na daljavo včasih, ampak samo včasih, boljši od tistega na bližino in se na daljavo vidijo stvari, ki jih človek na blizu spregleda. Kot, recimo, zajčja ušeska.

Natalija Šimunović, učiteljica violine

ŠE MALO, PA BO ...

V mojem razredu igra 150 prstov. V prvem semestru so pridno vadili in nastopali na javnih kot tudi internih nastopih. S svojimi izkušnjami se bo v nadaljevanju predstavil vsak učenec sam. V drugem semestru pa nam je ponažal koronavirus, ki kar predolgo traja. Pouk po telefonu je zanimiv. Vsi otroci so zelo pridni, nekateri še bolj kot v normalnih razmerah, saj več vadijo. Pohvaliti moram tudi starše, ki so prisotni na naših učnih urah in nam pomagajo pri komunikaciji. Še malo, pa bo konec korone in šolskega leta.

Elizabeta Demšar Zupan, učiteljica klavirja

Sem Manca Arh in že drugo leto obiskujem glasbeno šolo, kjer igram klavir. Na šolo sem se že navadila, tudi igranje klavirja iz dneva v dan bolj obvladam. Učne ure pri učiteljici Elizabeti so mi zanimive, včasih me malo ošteje, večino časa pa nama gre dobro. Od septembra sem vsak ponedeljek in vsako sredo prisotna v glasbeni šoli na uri klavirja. Dnevi in meseci tečejo, bliža se pomlad, ko bom vedno težje šla na uro klavirja, saj bo vedno lepše in toplejše vreme. Potem pa pride marec in z njim skrivnostni virus. Šole se zaprejo in pouka ni več. Kako pa bom zdaj zaključila 2. razred? In odločijo

se, da bo pouk tudi v glasbeni šoli potekal na daljavo. Ko to pišem, je za mano že skoraj mesec dni pouka na daljavo. Dvakrat na teden me pokliče učiteljica po telefonu, malo poklepetava in potem igra vsaka na svojem klavirju v varnem zavetju doma. Po eni strani mi je všeč, saj mi ni treba v glasbeno šolo, po drugi pa pogrešam osebni pristop med mano in učiteljico, saj mi po telefonu ne more nič pokazati in mi tudi težko razlaga, ker se ne vidiva. Ampak vem, da nama bo s skupnimi močmi uspelo in bom uspešno zaključila tudi drugi razred.

Manca Arh, učenka klavirja

To šolsko leto je bila zame drugačno, polno preizkušenj in uganek, ampak kljub temu je bilo zelo lepo in navdušujoče. Na začetku mi vaje niso preveč uspevale, zato tudi na nastopih nisem bila sproščena in umirjena. Zdaj pridno delam in mi gre že veliko bolje. Žal pa nam je odpadlo kar nekaj nastopov. Vendar tega šolskega leta še ni konec. Veselim pa se že prihajajočih počitnic.

Katarina Julija Brečko, učenka klavirja

Obiskujem Glasbeno šolo Jesenice. Igram klavir in igranje mi je zelo všeč. Sem v 1. razredu šole, tudi Nauk o glasbi mi je všeč. Glasbena šola je zelo zabavna. Imela sem že nastope in na vseh sem zelo dobro odigrala. Nastopati ni težko. Na nastopih se počutim zelo dobro. Učiteljica Elizabeta Demšar Zupan je zelo prijazna. Zdaj poteka pouk na daljavo in mi ni všeč, da smo doma. Komaj čakam, da bo karantene konec in da se lahko spet vidimo.

Klara Jevnik, učenka klavirja

Sem Maja Erjavec. Letos že šesto leto obiskujem glasbeno šolo, oddelek klavir. Moja učiteljica je Elizabeta Demšar Zupan. Teorijo me uči učitelj Darko Šimbera, prva štiri leta pa me je učitelj Drejc Počučnik. Glasbena šola je kar naporna. Klavir je treba veliko vaditi. Na koncu leta te pa čaka še izpit. Včasih se mojim prstom ne ljubi preveč, kar učiteljica Beti takoj ugotovi. Pouk klavirja imam ob torkih in petkih. Ko mi gre dobro, me učiteljica pohvali, če pa mi ne gre, se tudi zjezi. Na koncu najine ure me vedno čakajo nalepke in bomboni. Imela sem že veliko glasbenih nastopov. Največjo tremo sem imela na čisto prvem nastopu, potem pa se je ta zmanjševala. Vedno, ko stopiš na oder, te malo stiska! Zelo znanosna na decembrski novoletni nastop, ko sem igrala skladbo *Hungarian Soldiers' Dance* (Janos Bihari). Veliko lažje vadi. Učiteljica Beti me je zelo pohvalila, rekla je, da sem jo vabila. Učiteljica Beti me je zelo pohvalila, rekla je, da sem jo vabila. Bil je res dober občutek! Trenutno zaradi koronavirusa poteka glasbena šola na daljavo. Z učiteljico Beti imava pouk kar prek telefona. Je zanimiva izkušnja! Glasbena šola letos zaključujem. Ne morem verjeti, da gre čas tako hitro. Klavir imam doma, zagotovo ga bom še kdaj igrala. Verjetno pa bom pogrešala učiteljico Beti in najino druženje.

Maja Erjavec, učenka klavirja

Od septembra do marca je bilo zelo zabavno hoditi v glasbeno šolo. Imela sem redne ure in teorijo. Nastopala sem na več javnih in drugih nastopih. Najljubši mi je bil pustni nastop, kjer je nastopila tudi moja starejša sestra Ema s flavto, ki sicer obiskuje konservatorij za glasbo v Mariboru. Zdaj, ko smo v karanteni, imam ure klavirja kar po telefonu. Je zelo dolgočasno, ker ne vidim učiteljice in ne ona mene. Pogrešam običajne ure, nastope in celo teorijo. Upam, da bom kmalu spet lahko igrala na klavir v glasbeni šoli in dvorani.

Katja Kermc, učenka klavirja

Glasbena šola mi je zelo všeč, tu se učim igrati svoj instrument. Rad imam tudi nastope, četudi imam malo treme. Moja učiteljica je zelo prijazna. Pri predmetu Nauk o glasbi imam same dobre ocene. Pouk na daljavo mi gre super.

Val Šporn, učenec klavirja

Ime mi je Hana Lujić. Zelo rada hodim v glasbeno šolo, ker obožujem igranje klavirja. Moji najljubši nastopi so, ko igram štiriročno in se ne zmotim. Klavir igram že četrto leto. Moja učiteljica Elizabeta Demšar Zupan me je že veliko naučila, vendar se moram še zelo veliko naučiti in komaj čakam. V tem času, ko moramo ostati doma, sem vesela, da lahko vsaj prek telefona vadim z učiteljico, ker zelo pogrešam učne ure klavirja v glasbeni šoli. Upam, da bom lahko kmalu začela hoditi na tekmovanja.

Hana Lujić, učenka klavirja

Sem Maruša Šmid in že četrto leto obiskujem glasbeno šolo, ure klavirja. Vsa leta me poučuje učiteljica Beti, ki je stroga, ampak super učiteljica, saj me spodbuja, ko mi ne gre. Tako kot vsako leto me je tudi letos dobro pripravila na nastope. Na letošnjih nastopih sem imela že manj treme in tudi moji nastopi so imeli malo napak. Najbolj mi je bil všeč pustni nastop, saj je bil zelo zabaven. Od konca marca pa pouk klavirja poteka na daljavo, kar mi je včasih všeč, včasih pa je bolje, če se z učiteljico vidiva.

Maruša Šmid, učenka klavirja

Živijo! Sem Irena in obiskujem učne ure klavirja pri učiteljici Elizabeti Demšar Zupan. Nisem običajna učenka Glasbene šole Jesenice. Glede na svojo starost bi bila lahko mama mojim sošolcem in sošolkam. Pa nič zato, menim, da starost ne vpliva na ljubezen do glasbe. Klavir mi je bil všeč že od mladih nog, a glasbene šole nikoli nisem obiskovala. Pozneje pa zaradi službe in otrok preprosto nisem imela časa za glasbo, želja po učenju igranja na klavir pa je kljub temu ostala, a sem jo z izgovori, kot sta: »Ah, enkrat bom že!« in »Zdajle še ne morem, ampak kmalu bom!«, potiskala na stran. Potem pa sem se nekega dne vprašala, kdaj bo ta »enkrat«? Ali sploh kdaj bo? In že sem izpolnjevala vpisnico za ure klavirja. Priznam, da sem nekajkrat pomislila na to, da sem mogoče prestara za glasbeno šolo, ampak to še zdaleč ni res. Zakaj bi nas moralo neko družbeno prepričanje ovirati na poti do sreče? Glasba je vendar brezčasna. Kako lahko postaviš starost na učenje nove spretnosti? Mar ni življenje večna šola? Včasih si moraš upati svoje želje, pa naj bodo še tako skrite, izpolniti. Brez takih izzivov bi bilo namreč naše življenje dolgočasno in polno obžalovanj. Klavir me osrečuje in niti najmanj ne obžalujem dneva, ko sem se vpisala v glasbeno šolo.

Irena Zupančič, učenka klavirja

Karantensko glasbeno ustvarjanje (Lovro Geržina)

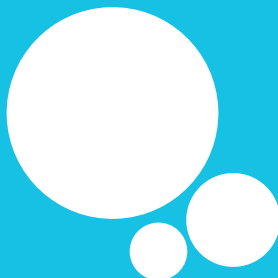
Pri profesorici Elizabeti Demšar Zupan se učim dve leti. Klavir sem se začel učiti razmeroma pozno, pri dvanajstih letih. Profesorica je dosledna in zahtevna, hkrati pa vse razloži na enostaven in miren način. Zato tudi rad vadim, včasih manj, včasih več, odvisno od časa, ki ga imam na voljo. Ker poleg klavirja igram že sedmo leto violončelo, nimam vedno veliko časa za vajo klavirja. Kljub temu pa se mi zdi, da kar lepo napredujem. S klavirjem rad nastopam, čeprav me včasih premaža trema. Tako sem se na enem od internih nastopov, kljub temu da sem bil dobro pripravljen, kar precej motil, zato mi je profesorica rekla, naj še enkrat odigram, ker ve, da znam. Bil sem ji hvaležen, saj mi je dala možnost, da sem se zbral in občinstvu dobro odigral. Po zaprtju glasbene šole poteka pouk klavirja pri profesorici Elizabeti redno, po vnaprej dogovorjenem urniku. Dvakrat tedensko se slišiva na daljavo, po telefonu. Ura včasih traja dlje kot pol ure, da lahko posamezne dele ponoviva in izboljšava. Takšen način pouka je nekoliko nenavaden in od mene zahteva, da bolj pozorno poslušam profesorico in se držim njenih navodil, ki mi jih da med uro in nato za vajo. Rad hodim k uram klavirja in vaja mi ni nikoli odveč, zato bom tudi prihodnje leto z veseljem nadaljeval.

Tezej Križanič Žorž, učenec klavirja

Za ta nastop sem se pripravljala dolgo. Igrala sem dve skladbi. Eno hitro in drugo bolj umirjeno. Približno pet dni pred nastopom sem imela že vse pripravljeno. Obe skladbi sem pridno vadila. Ko je prišel čas za nastop, sem se počutila pripravljeno in prepričano vase. Čeprav sem obe skladbi dobro znala in v glasbeno šolo hodim že pet let, sem imela tremo. V šolo sem prišla približno deset minut pred nastopom. Še enkrat sem v prisotnosti učiteljice zaigrala skladbi. Na nastop sem čakala s svojo sošolko. Obe sva bili veseli, ker sva izvedeli, da bomo med nastopom v dvorani. Tako je vse bolj sproščeno, v razredu pa imaš občutek, kot da si na izpitu. V dvorano smo se posedli nekaj minut pred začetkom nastopa. Jaz sem bila zadnja na vrsti, zato sem lahko poslušala, kako drugi nastopajo. Ko so vsi končali, sva bili na vrsti še midve z Majo. Ona je svojo skladbo zelo lepo zaigrala in vsi smo ji zaploskali. Zdaj sem bila na vrsti jaz. Imela sem tremo, a sem vedela, da mi bo šlo. Obe skladbi sem zaigrala le z eno napako. Priklonila sem se in tudi meni so vsi zaploskali. Usedla sem se nazaj na mesto in poslušala učiteljico. Zahvalila se je vsem, ki so prišli in nas poslušali. Čez nekaj minut, ko je bilo nastopa konec, smo se odpravili domov. Ta dan smo vsi lepo nastopili, zato nas je učiteljica Elizabeta pohvalila.

Hana Nušinić, učenka klavirja

Elizabeta Demšar Zupan,
učiteljica klavirja

“

V GLASBENI ŠOLI

GLASBENO ŠOLO OBISKUJEM ŽE TRI LETA. VSE NASTOPE, KI SEM JIH IMELA, SEM LEPO ODIGRALA. ZA KLAVIR IN NAUK SEM DOBILA PETICO. TO LETO SEM ZADOVOLJNA IN USPEŠNA. V GLASBENI ŠOLI MI JE ZANIMIVO, NAUČILA SEM SE IGRATI KLAVIR IN SPOZNALA NOTE. KOMAJ ČAKAM, DA BO KONEC IZOLACIJE ZARADI KORONAVIRUSA, KER SE NE ŽELIM VEČ UČITI NA DALJAVO IN BI RADA VIDELA SVOJO UČITELJICO ELIZABETO.

EMMA KELVIŠAR, UČENKA KLAVIRJA

”

LOVRO RESMAN

Lovro Resman je sedemletni deček, učenec 1. razreda harmonike na Glasbeni šoli Jesenice, oddelek Žirovnica. Odlikujejo ga igrivost, zvedavost in neustavljiva želja po pogovoru. Vsaka njegova ura je samostojno doživetje. Krasi ga prisrčen nasmeh, ki se mu na obrazu prikaže vsakič, ko mu brez napak uspe zaigrati skladbo, ki jo je imel za domačo nalogo.

Prav na prvi dan pouka na daljavo, 23. marca 2020, me je razveselil z izvedbo dveh lastnih skladb. Ne samo da je skladbi skomponiral čisto sam, uspelo mu ju je tudi zapisati in seveda zaigrati.

Mene je izredno razveselil in navdušil, kaj pa vas?

Diana Šimbera,
učiteljica harmonike

O GLASBENI ŠOLI

Glasbena šola mi je zelo všeč. Tu se učim igrati svoj instrument. Rad imam tudi nastope, čeprav imam malo treme. Moja učiteljica je zelo prijazna. Pri predmetu Nauk o glasbi imam same dobre ocene. Pouk na daljavo mi gre odlično.

Val Šporn, učenec klavirja

UČENJE FLAVTE NA DALJAVO

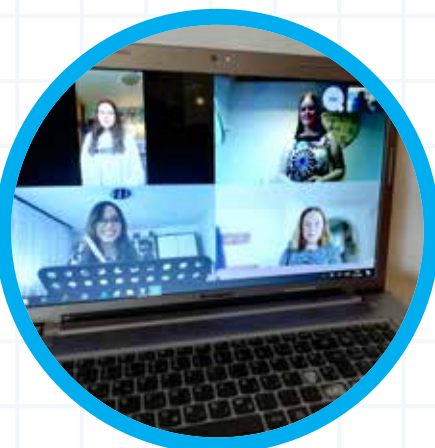
Zaradi nepričakovanega koronavirusa smo morali učenci in učitelji zapustiti glasbene učilnice. Pouk smo nadaljevali prek računalnika s pomočjo aplikacije Skype. Sprva me je malo skrbelo, kako bo vse skupaj potekalo. Na začetku so nam računalniki malo ponačjali. Ker sta zvok in slika na računalniku malo zaostajala, je bil velik izziv igrati v duetu.

Po enem mesecu se mi zdi, da je tak način igranja flavte zanimiv, poleg tega pa smo se med seboj bolje spoznali. Vendar si želim, da bi se čim prej vrnili v glasbeno šolo.

Super se mi je zdelo, ko smo po Skypu imeli nastop. Vsak je nekaj zaigral, učiteljica Karin Vrhnjak Močnik pa je kaj povedala o skladateljih. Učenci smo se zelo razveselili novice, da letos odpade letni izpit.

Lucia Karo Banko, učenka flavte

Karantenski Skype nastop flautistk

POZDRAVLJENA, GLASBENA ŠOLA JESENICE!

Po celi državi je karantena, zato sem se odločila, da z notami zapišem pesem nanizanke Poirot, ki mi je zelo všeč. Ker imam nanizanko na televiziji, mi je bilo lažje. V notni zvezek sem pisala note, jih sproti preverjala in popravljala, ker sem si lahko vsakič znova pesem zavrtela nazaj. Dolgčas mi sploh ni,

ker vedno nekaj počnem, ko pa vadam klarinet, igram tudi pesmi, ki sem jih igrala pred že kar nekaj časa. V času karantene sem imela tudi rojstni dan, prav tako moja prababica, babica in dedek. Za darilo sem dobila nov klarinet! Z mami in atijem smo za vsako praznovanje naredili torto. In vse po

vrsti so bile zelo okusne. Zelo pogrešam svoje prijatelje, še posebej najboljšo prijateljico in sošolko Izo. Včasih se tudi pokličeva po telefonu, ampak nič ne more nadomestiti prave igre in druženja. Komaj čakam, da bo spet vse, kot je bilo, ker je tako najbolje.

Julia Slak, učenka klarineta

ŠOLANJE NA DALJAVO

Valerij Luzar

Šolanje na daljavo poteka dobro in mi je zelo všeč. Naučim se veliko in hitro napredujem. Lažje mi je, ker imam manj skladbic naenkrat in jih zato lahko bolje zvačim. Z učiteljico Diano odlično sodelujeva, daje mi natančna navodila in naučil sem se še bolj natančne vaje doma. Ko pridem spet nazaj v šolo, mi bo zato lažje vaditi doma. Večkrat se posnamem in učiteljici pošljem posnetke svojih odigranih skladb. Vsak mesec priredim nastop za domače občinstvo.

Valerij Luzar, učenec harmonike

FOTO

Nastop pevcev in komorne zasedbe na božično-novoletnem nastopu

Nastop godalnega orkestra na božično-novoletnem nastopu

Nastop harmonikarskega orkestra na božično-novoletnem nastopu

Nastop pihalnega orkestra na božično-novoletnem nastopu

Nastop simfoničnega orkestra na božično-novoletnem nastopu

UTRINKI

Andrej Stražišar Radić

Andraž Vengar na nastopu v dvorani Lorenz

Žiga Jevnik na nastopu v dvorani Lorenz

Jerneja Tavčar na nastopu v Žirovnici

Utrinek iz nastopa v Žirovnici

ANDREJA GERŠINA